

MINISTERUL JUSTIȚIEI
ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ A
PENITENCIARELOR
DIN REPUBLICA MOLDOVA

Raport de bilanț
al activității sistemului administrației penitenciare
pentru perioada 9 luni ale anului 2019

Octombrie 2019

CUPRINS:

- 1. Aspecte generale privind punerea în executare a pedepselor private de libertate**
- 2. Managementul resurselor umane**
- 3. Activitatea financiară**
- 4. Cooperare externă și implementare programe**
- 5. Organizarea audienței și lucrări de secretariat**
- 6. Structura populației penitenciare/evidența deținuților**
- 7. Paza și escortarea**
- 8. Activitatea educativă, psihologică și asistență socială**
- 9. Siguranța și regimul penitenciar**
- 10. Activitatea logistică**
- 11. Organizarea muncii deținuților**
- 12. IT și comunicații**
- 13. Asistența medicală**
- 14. Inspecția penitenciară**
- 15. Protecția internă**
- 16. Promovarea imaginii sistemului administrației penitenciare**

1. Aspecte generale privind punerea în executare a pedepselor private de libertate

În scopul fortificării capacității instituționale a Administrației Naționale a Penitenciarelor și conform **Strategiei de dezvoltare a sistemului penitenciar pentru anii 2016-2020**, în proces perpetuu de transpunere se află următoarele obiective generale:

- Sporirea eficienței în administrarea sistemului penitenciar;
- Organizarea eficientă a managementului resurselor umane al sistemului penitenciar;
- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii sistemului penitenciar pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție;
- Instituirea sistemului progresiv de executare a pedepsei;
- Garantarea siguranței sistemului de detenție;
- Servicii medicale de calitate pentru persoanele private de libertate, echivalente cu cele prestate în sistemul public de sănătate.

În acest context, prin ordinul ANP nr.101 din 19.03.2019, a fost aprobat **Planul de activitate al ANP** pentru anul 2019. Conform planului, pentru 9 luni ale anului curent au fost planificate 20 de acțiuni, dintre care: realizate-12 acțiuni, parțial realizate-6 acțiuni, transferate pentru trimestrul IV-2 acțiuni. Restanțele înregistrate, se datorează tergiversării procesului de avizare a proiectului de instrucțiune privind organizarea lucrărilor de secretariat și arhivă în cadrul sistemului administrației penitenciare și replanificării instruirii personalului medical în documentarea leziunilor corporale pentru trimestrul IV al anului curent.

Cu referire la **Planul de implementare a Legii nr.300 din 21.12.2017** privind sistemul administrației penitenciare, din cele 37 acțiuni planificate, situația se prezintă după cum urmează: realizate-24 acțiuni, parțial realizate-8 acțiuni și nerealizate-5 acțiuni. Acțiunile care se află la etapa parțial realizate, au fost elaborate și transmise Ministerului Justiției pentru avizare și aprobare sau se află la etapa de redactare în urma parvenirii unor noi propuneri în cadrul Direcției juridice.

Menționăm că, principalele motive care induc spre tergiversarea procesului de implementare sunt: acoperirea financiară insuficientă (în mare parte pentru activitățile de construcție și logistică), lipsa cadrului legislativ și normativ (punerea în aplicarea a unor acte normative pe domeniul reintegrare socială va fi posibilă doar după modificarea Codului de executare) și nu în ultimul rând, numărul insuficient de unități de personal alocate sistemului administrației penitenciare (organizarea serviciului diurn altfel decât 24/24).

Lista documentelor de politici implementate de către sistemul administrației penitenciare pe parcursul anului 2019 sunt:

- Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a sistemului penitenciar pentru anii 2016-2020, aprobat prin HG nr.1462 din 30.12.2016;
- Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a sistemului de probațiune pentru perioada anilor 2016-2020, aprobat prin HG nr.1015 din 01.09.2016;
- Planul de acțiuni pentru Pilonul II al Strategiei naționale de integritate și anticorupție pentru anii 2017-2020, aprobat prin HP nr.56 din 30.03.2017;
- Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2016-2018, aprobat prin HG nr.890 din 20.07.2016;
- Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de control al tuberculozei pentru anii 2016-2020, aprobat prin HG nr.1160 din 20.10.2016;
- Programul lucrărilor statistice pe anul 2018, aprobat prin HG nr. 1039 din 05.12.2017;
- Planul de acțiuni privind reducerea rețelilor tratamente, abuzului și discriminării față de persoanele aflate în custodia Poliției pentru anii 2017-2020, aprobat prin HG nr.748 din 20.09.2017;
- Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de ordine și securitate publică pentru anii 2017-2020, aprobat prin HG nr. 354 din 31.05.2017;

- Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova–Uniunea Europeană în perioada 2017–2019, aprobat prin HG nr.1472 din 30.12.2016;

- Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022, aprobat prin HG nr.723 din 08.09.2017;

- Planul de acțiuni pe anii 2018-2019 cu privire la implementarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a criminalității organizate pe anii 2011-2019, aprobat prin HG nr.98 din 30.01.2018;

- Planul de acțiuni pentru anii 2018-2020 privind implementarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a violenței față de femei și violenței în familie 2018-2023, aprobat prin HG nr.281 din 03.04.2018;

- Planul sectorial anticorupție în domeniul administrării și deetatării proprietății publice pentru anii 2018-2020, aprobat prin HG nr.554 din 18.06.2018;

- Planul național de acțiuni în domeniul drepturilor omului pentru anii 2018-2022, aprobat prin HG nr.89 din 24.05.2018.

În scopul ajustării cadrului legislativ și normativ, au fost elaborate și aprobate următoarele acte:

1. proiectul Hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii de Guvern nr.437/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Administrației Naționale a Penitenciarelor (crearea echipelor de intervenție), proiectul nu a fost susținut de către Ministerul Finanțelor și, prin urmare, nu a fost ulterior promovat;

2. ordinul ANP nr.3 din 04.01.2019 cu privire la evidența plângerilor depuse de către condamnați sau preveniți împotriva condițiilor de detenție;

3. ordinul ANP nr.61 din 07.02.2019 cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind modul de constatare a infracțiunilor;

4. ordinul ANP nr.87 din 07.03.2019 cu privire la modificarea ordinului directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor nr.80 din 22 februarie 2019, privind aprobarea Nomenclatorului profesiilor și funcțiilor personalului medical contractual ce combat maladii contagioase și infecții extrem de periculoase, din subdiviziunile radiologice, care deservește pacienți cu afecțiuni neuromotorii și afecțiuni ale aparatului locomotor precum și antrenări nemijlocit în profilaxia și combaterea maladiilor HIV/SIDA;

5. proiectul Ordinului MJ privind aprobarea Nomenclatorului instituției medico-sanitare publice ;

6. proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind sistemul de blocare și/sau întrerupere controlată a radiocomunicațiilor în perimetrele instituțiilor penitenciare;

7. proiectul Hotărârii Guvernului privind modificarea anexei nr.1 a Hotărârii Guvernului nr.914/2016, pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de acordare a locuințelor de serviciu (promovat), aprobat prin HG nr. 210/2019;

8. proiectului de lege privind modificarea Legii nr.131/2015 cu privire la achiziții publice (discutat în cadrul ședinței Secretarilor de stat la data de 11.04.2019);

9. proiectul Ordinului MJ cu privire la aprobarea Regulamentului privind monitorizarea conduitei funcționarului public cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, aprobat prin Ordin MJ nr.168/2019;

10. proiectul Ordinului MJ cu privire la modul de gestionare și ținere a evidenței manuale și electronice a datelor cu caracter personal ale angajaților sistemului administrației penitenciare;

11. proiectul Regulamentului privind modul și condițiile de aplicare a sancțiunilor disciplinare, a măsurilor de stimulare și de ținere a registrelor de evidență în cadrul procedurii disciplinare;

12. proiectul Regulamentului privind asigurarea protecției funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare și membrilor de familie ai acestora;

13. proiectul Ordinului MJ cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea timpului de muncă și timpului de odihnă al personalului sistemului administrației penitenciare;

14. proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la unele garanții sociale atribuite funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, nu a fost susținut de MF;

15. proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.984/2014 cu privire la transmiterea unor imobile;

16. proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare;

17. proiectul Ordinului MJ privind modificarea unor acte normative ale Ministerului Justiției (selecția și încadrarea personalului penitenciar);

18. proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea Codului de procedură penală (art. 385, 471¹, 473², 473³, 473⁴).

De asemenea, a fost efectuată expertiza juridică în privința a 50 de acte normative prezentate spre avizare de către ministere, departamente și alte autorități ale administrației publice.

Cu referire la funcționarea **mecanismului preventiv și compensator pentru detenția în condiții precare**, în perioada de referință, s-au înregistrat **2751 plângeri** depuse pe art. 473² CPP și **192 plângeri** depuse pe art. 385 alin. (5) CPP, fiind examinate 1804 plângeri. Conform soluției instanței de judecată, au fost admise – **834 plângeri**; admise parțial – **40 plângeri**; respinse – **185 plângeri**; încetate – **46 plângeri**; declarate inadmisibile – **5 plângeri** și declinate – **190 plângeri**. De asemenea, au fost depuse 125 cereri de recurs, fiind examinate doar 48 cereri. Drept urmare, au fost **eliberați 79 deținuți** și la **927 deținuți** li s-a **redus din termenul neexecutat de pedeapsă**, iar **cuantumul despăgubirii bănești** adjudecate de către instanțe de judecată constituie **1 231 940 lei MD**.

În perioada de referință, au fost desfășurate prin intermediul sistemului de videoconferință **1106 ședințe de judecată**, în cadrul cărora au fost examinate 1106 plângeri.

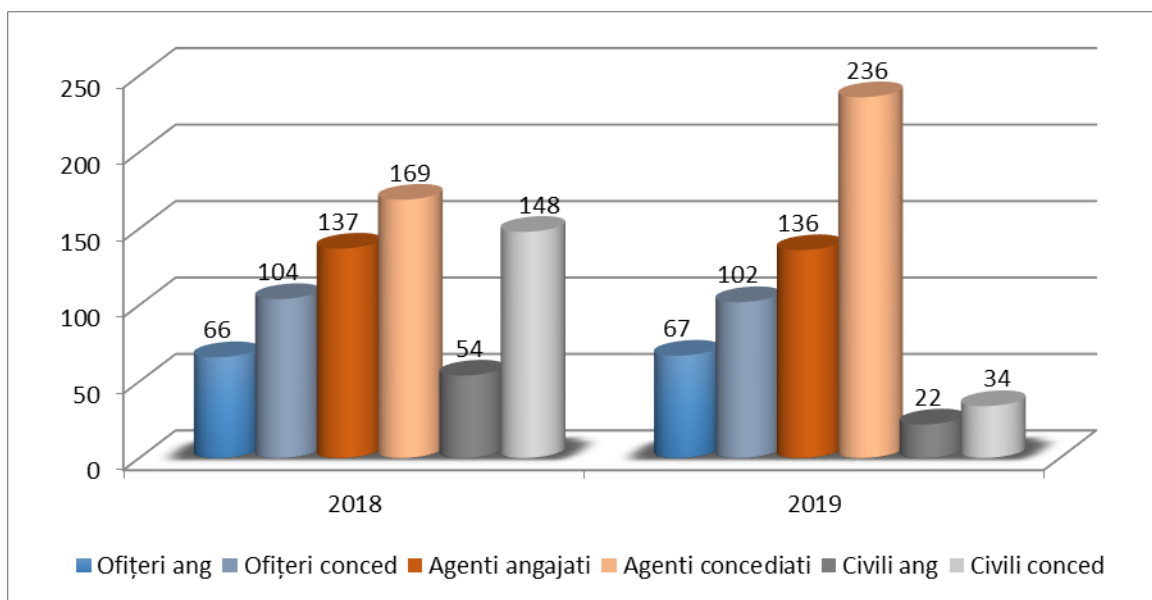
2. Managementul resurselor umane

Efectivul limită al Administrației Naționale a Penitenciarelor la 01 octombrie 2019 constituie un total general de **2951 unități** (2018-2960), inclusiv **1085 ofițeri** (2018-1084), **1639 agenți de penitenciare** (2018-1646) și **227 personal contractual** (2018-230).

Conform datelor prezentate, din totalul de **2951 unități** (2018-2960): **2524,25 unități** sunt **funcțiile ocupate** (2018-2574,75) și **426,75 unități** sunt **funcțiile vacante** (2018-385,25). Din umărul total de funcții vacante **426,75 unități**, 121-ofițeri, 287-agenți și 18,75-personal contractual. Menționăm că cel mai mare număr de funcții vacante, se atestă la categoria agenți - 287 funcții, fapt ce reprezintă nivelul de funcții ce asigură buna funcționalitate în regim continuu de muncă. Acest factor este unul riscant pentru instituțiile penitenciare, lipsa personalului care asigură respectarea regimului de detenție și siguranța, procesul de pază și escortare și asistența medicală.

Prin urmare, remarcăm că dinamica completării funcțiilor vacante în sistemul administrației penitenciare este una în descreștere, rata de neacoperire fiind de aproximativ 14% din numărul total de funcții. Acest lucru este determinat de faptul, că sistemul administrației penitenciare a devenit neatractiv prin lipsa unui pachet motivațional oferit angajaților.

Situația la capitolul angajări și concedieri în cadrul sistemului administrației penitenciare la 01.10.2019 se prezintă astfel:

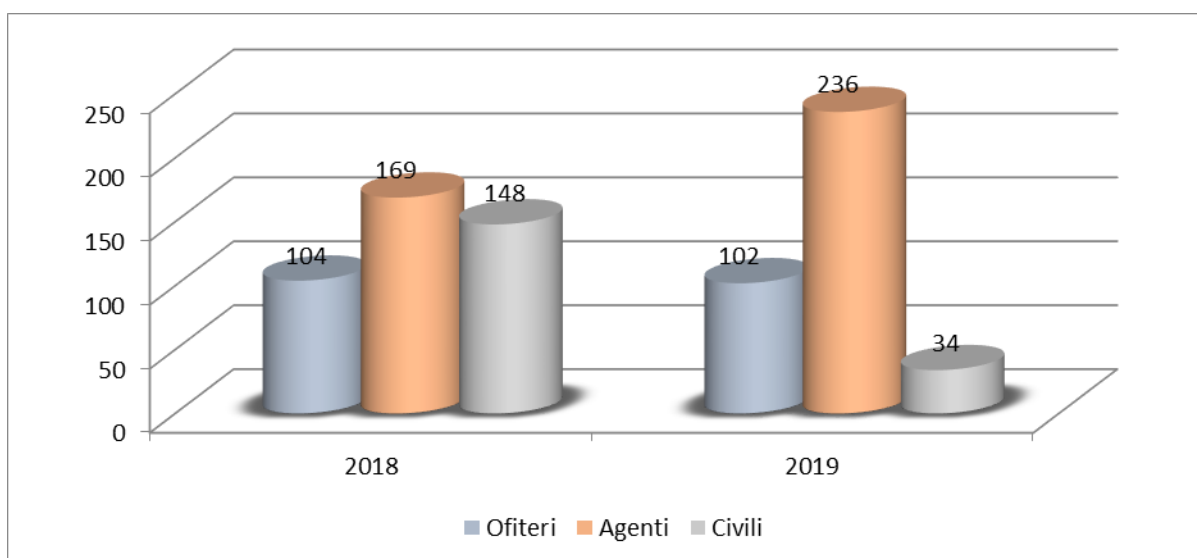

Din diagramă, se observă că numărul de demisii pe categorii de angajați, diferă semnificativ în comparație cu aceeași perioadă a anului precedent, numărul de angajări/demisii pe categoria agenți este în raport de 1:1 în anul curent, iar numărul de angajări a scăzut dublu în comparație numărul de demisii. Aceeași dinamică este remarcată la categoria ofițeri, ceea ce denotă faptul că în cadrul sistemului administrației penitenciare gradul de menținere a angajaților este unul foarte slab.

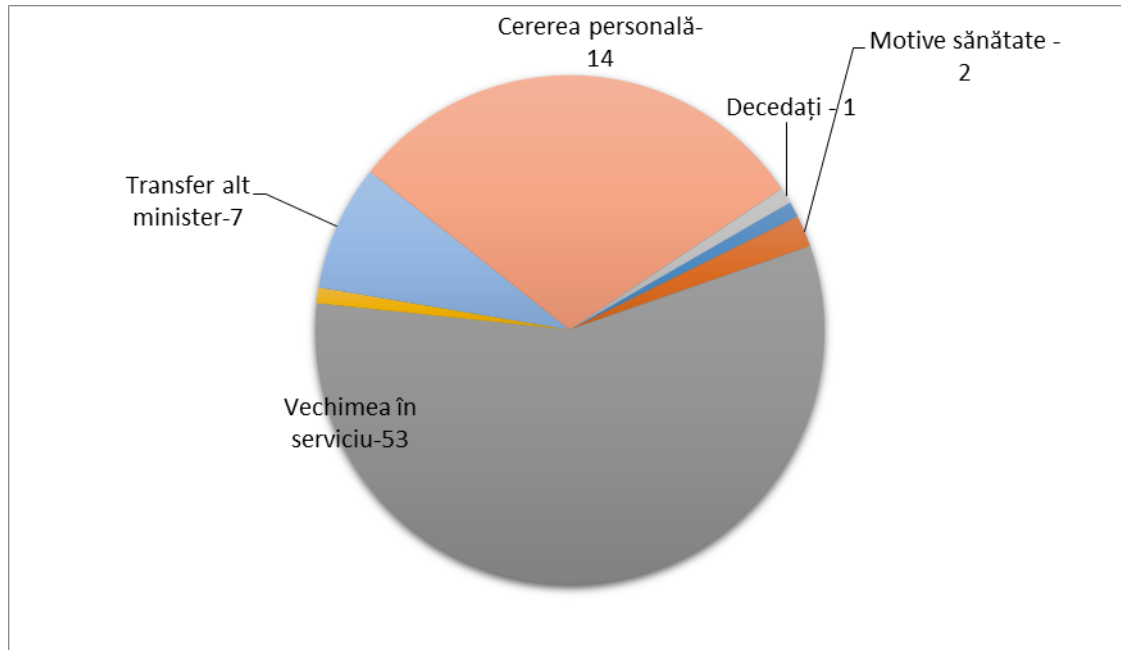
Totodată, anul 2019 este marcat de o retenție slabă în sistemul administrației penitenciare, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2018, când s-a înregistrat existența fluctuației de personal, în special la categoria de agenți. La fel ca în anul curent, competitivitatea sistemului administrației penitenciare pe piața muncii este una slabă, în special, după intrarea în vigoare a Legii 270/2018, conform căreia salariul pentru un nou-angajat este mult mai mic decât salariu oferit în alte instituții de stat.

Prin urmare, reieșind din prevederile normei privind salarizarea personalului, din cauza riscului de a pierde diferența, nu este posibil de a realiza proceduri de personal, cum ar fi transferul, promovarea, etc. Acest impediment este unul fundamental pentru procesul de reorganizare și modificare a statului de personal, ceea ce duce la un blocaj instituțional. Actualmente, se atestă incapacitatea sistemului administrației penitenciare de a ajusta organigrama, structura și statul de personal, pentru ca acestea să fie funcționale. În acest sens, de către direcția de resort au fost înaintate avize, fiind prezentate riscurile existente și incapacitatea de a desfășura o politică de personal eficientă și motivantă.

Evoluția procesului de concediere din cadrul sistemului administrației penitenciare

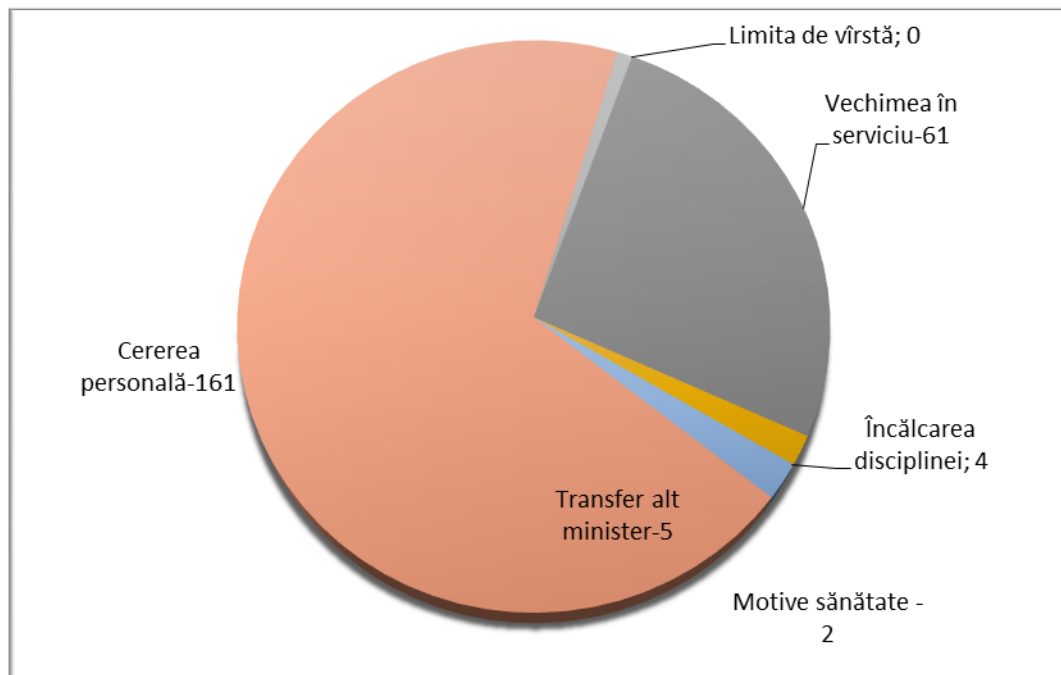

Motivele concedierii – Ofițeri

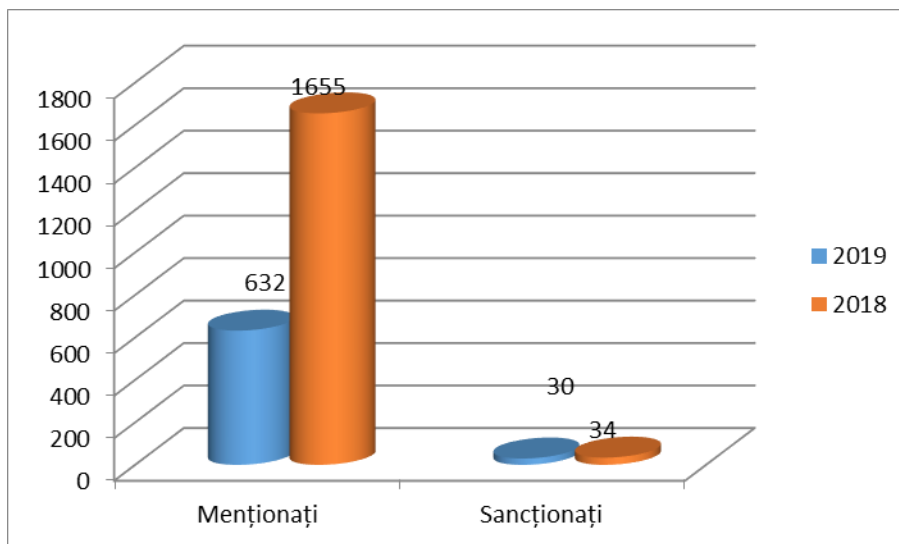
Din diagrama de mai sus observăm un număr impunător de concediere a ofițerilor cu dreptul la pensie și la atingerea vechimii în serviciu, ceea ce denotă o plecare a angajaților din sistem, cu experiență în domeniu și un număr moderat în creștere a persoanelor transferate în alte ministere.

Motivele concedierii – Agenți de penitenciare

După cum se observă în diagramă, un număr impunător de concediere a agenților de penitenciare la cererea personală, ceea ce denotă o capacitate slabă a sistemului de menținere a acestei categorii de angajați. La fel observăm și un număr impunător de agenți care s-au pensionat din sistemul administrației penitenciare.

În ceea ce privește practica disciplinară, pe parcursul perioadei de referință, 632 angajați au fost menționați, însă reieșind din prevederile Legii 270/2018, nu a fost posibilă stimularea acestora prin premiere, ci doar prin distincții.

Procesul de sancționare a personalului, odată cu intrarea Legii 300/2017 a schimbat inclusiv și procedura de sancționare a personalului prin organizarea și desfășurarea comisiilor disciplinare. Activitatea acestora în cadrul sistemului administrației penitenciare este descentralizată la nivel de subdiviziuni, cu delimitarea competențelor conform legii. Deseori comisiile de disciplină întâmpină dificultăți la nivel de procedură, acest fapt fiind sesizat de către președinții de comisii. Astfel, de către direcția de resort în comun cu Direcția protecție internă urmează a fi evaluate dificultățile întâmpinate pentru ajustarea cadrului normativ existent.

Menționăm că în urma intrării în vigoare a Legii 270/2018 cu privire la sistemul unic de salarizare, a fost interzisă achitarea premiilor bănești, fapt ce demotivează esențial angajații care au performanțe profesionale. Prin urmare, sistemul motivațional existent nu este funcțional și nu are impactul necesar pentru stimularea personalului.

În procesul de selecție a personalului, în perioada de referință au fost evaluate psihologic 443 persoane, dintre care: la angajare - 268 persoane, la avansare – 141 persoane, la studii-32 și la atingerea limitei de vârstă – 2 persoane.

Reieșind din rezultatele individuale ale acestora și corespunderea lor cu cerințele față de posturile la care candidează au fost emise următoarele recomandări: se recomandă – 405 persoane și nu se recomandă – 56 persoane.

Cu referire la activitățile desfășurate în cadrul Centrului de instruire, menționăm despre aplicarea și interpretarea chestionarelor privind adaptarea profesională și analiza climatului moral-psihologic din instituție, chestionar privind evaluarea nivelului de satisfacție la locul de muncă.

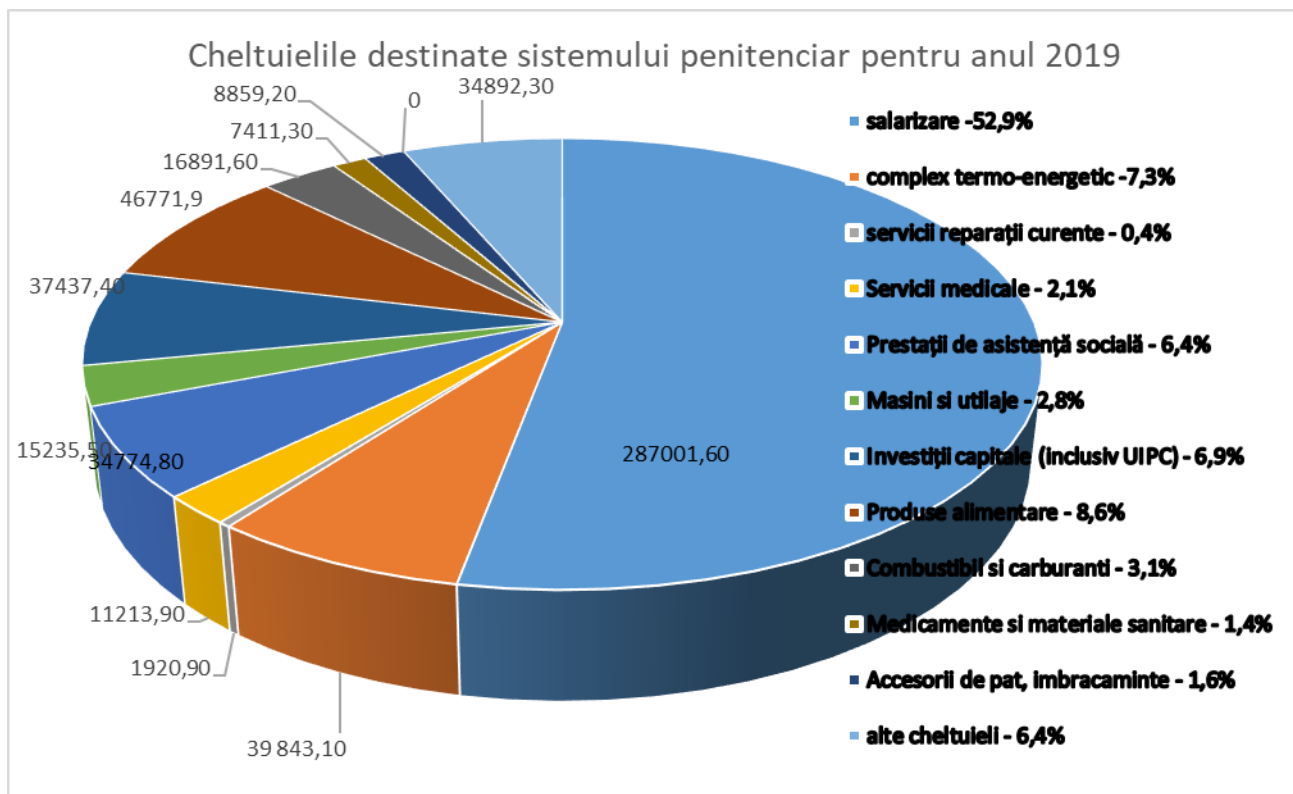
Cu agenții de penitenciare delegați la cursurile de perfecționare, au fost realizate activități de training pe tema "Tulburările de personalitate".

Totodată, menționăm despre elaborarea Manualului de proceduri specific activității psihologului din cadrul Centrului de instruire. Au fost descrise procedurile realizate de către psiholog cu indicarea tuturor pașilor pentru realizarea acestora.

La capitolul instruirilor desfășurate în cadrul Centrului de instruire al ANP, pe parcursul perioadei de referință s-au desfășurat cursurile la **pregătirea inițială** la care au participat **101 angajați** (2018-138), indicator în descreștere cu 27% față de perioada analogică a anului precedent, fapt ce se datorează în mare parte ratei mici de angajare. La **cursurile de perfecționare** au participat **245 angajați** (2018-180), indicator în creștere cu 26%, comparativ cu perioada analogică a anului precedent.

3. Activitatea financiară

În vederea **funcționării sistemului administrației penitenciare**, pentru anul 2019 au fost preconizate mijloace financiare în sumă de **542289,7 mii lei**. Astfel, alocațiile destinate întreținerii sistemului administrației penitenciare se prezintă conform diagramei:

Compartimentele primordiale și cuantumul alocațiilor destinate întreținerii sistemului administrației penitenciare pentru anul 2019, precum și nivelul executării acestora se prezintă după cum urmează:

Denumirea cheltuielilor conform clasificăției bugetare	Suma alocată/precizată (mii lei)	Executat (mii lei)	Executat față de precizat (%)
Administrarea sistemului penitenciar TOTAL, inclusiv:	542289,7	334625,0	61,7
Investiții capitale în active în curs de execuție, inclusiv:	37437,4	19707,2	52,6
<i>Construcția casei de arest din mun. Bălți</i>	25540,8	13365,0	52,3
<i>Reconstrucția Penitenciarului nr. 3, Leova</i>	2197,6	2195,6	99,9
<i>Reconstrucția Penitenciarului nr. 10, Goian</i>	4299,0	-	-
<i>Proiectul „Construcția Penitenciarului din Chișinău”</i>	5400,0	4146,6	76,8
Cheltuieli de personal	287001,6	214019,4	74,6
Prestații de asistență socială	34774,7	28383,8	81,6
Servicii	60656,6	30584,1	50,4
Active nefinanciare, inclusiv:	119768,7	40056,9	33,4
<i>Procurarea produselor alimentare</i>	46808,1	19568,9	41,8
<i>Procurarea combustibilului, carburanților și lubrifianților</i>	16891,6	2580,2	9,6
<i>Procurarea accesoriilor de pat, îmbrăcămintei, încălțămintei</i>	8859,2	3645,9	41,2
<i>Procurarea medicamentelor și materialelor sanitare</i>	7411,3	2465,6	33,3
<i>Procurarea materialelor de construcții, pieselor de schimb, rechizitelor de birou, etc.</i>	17072,8	7600,7	44,5
<i>Procurarea altor materiale</i>	2105,3	970,5	46,1

<i>Procurarea mijloacelor fixe</i>	20620,4	3225,1	15,6
Alte cheltuieli curente (despăgubiri civile, plăți aferente documentelor executorii, etc.)	2650,6	1873,6	70,7

4. Cooperare externă și implementare programe

Pe parcursul perioadei de referință, Administrația Națională a Penitenciarelor a încheiat **acorduri de cooperare**, după cum urmează:

- Acord de parteneriat ANP - Fundația de binefacere „Caritas”;
- Acord de cooperare ANP- Universitate Tehnică a Republicii Moldova;
- Acord ANP- Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică”;
- Acord de parteneriat ANP - AO Concordia. Proiecte Sociale;
- Acord de parteneriat ANP - Asociația Obștească „AFI”;
- Memorandum de Înțelegere ANP - Serviciul Corecțional din Canada;
- Acord de colaborare ANP-Centrul comunitar de sănătate mintală Botanică;
- Acord de colaborare ANP-Asociația alocoolicilor anonimi din Republica Moldova.

La capitolul **organizarea vizitelor delegațiilor străine**, menționăm că în perioada 26.03.-29.03.2019, a fost desfășurată **misiunea de evaluare a reprezentanților Ambasadei SUA în Moldova** privind oportunitatea de asistență tehnică pentru sistemul administrației penitenciare, fiind vizitate mai multe instituții penitenciare, inclusiv Centrul de instruire și Detașamentul cu destinație specială „Pantera”.

La 18.04.2019, penitenciarele nr.8-Bender și nr.12-Bender au fost vizitate de către membrii **Misiunii OSCE** în Moldova, scopul vizitei fiind efectuarea unei monitorizări a condițiilor de detenție în aceste două instituții penitenciare.

De asemenea, în perioada 20.08.-22.08.2019, funcționarii publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare (30 angajați) au participat la un **curs de perfecționare cu tematica „Management și leadership”**, desfășurat la Centrul de instruire al ANP. În calitate de formatori au fost experți internaționali, membri ai Asociației Internaționale de Corecție și Penitenciare (ICPA) - Gary Hill și Dorin Mureșan. Astfel, în scopul familiarizării cu activitatea instituțiilor penitenciare și schimbului de bune practici, penitenciarele nr.9-Pruncul și nr.10-Goian au fost vizitate de reprezentantul ICPA - Gary Hill.

Referitor la **activitățile desfășurate** pe parcursul perioadei de raport, menționăm următoarele:

- La 20.01.2019, sistemul administrației penitenciare și-a înnoit parcul auto cu un automobil sub formă de ajutor umanitar, destinat escortării persoanelor private libertate. Autoturismul de model Volkswagen Transporter (T4), a fost transmis sistemului administrației penitenciare ca donație din partea Ministrului Justiției din landul Renania de Nord-Westfalia, Penitenciarul Castrop-Rauxel, prin intermediul Ambasadei Republicii Federale Germane.

- La 06.03.2019, în colaborare cu Fundația “Regina Pacis” a fost organizată o masă rotundă, în cadrul căreia s-au prezentat inițiativele implementării proiectului „Facilitarea reintegrării tinerilor deținuți prin intermediul accesului la instruirea vocațională calitativă”. De asemenea, s-au reluat discuțiile privind crearea rețelei de suport în vederea sprijinirii integrării socio-profesionale a tinerilor deținuți, formată din reprezentanții instituțiilor publice și ai ONG-urilor relevante pe domenii.

- La 07.03.2019 și 05.04.2019, reprezentanții organizației “Help Moldova” împreună cu medicii oftalmologi și studenții optometriști de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, au efectuat examenul medical al femeilor deținute din Penitenciarul nr.7-Rusca, în urma examenului medical, femeile deținute au beneficiat de ochelari.

- La 08.04.2019, în colaborare cu Ministerul Apărării, 4 reprezentanți ai ANP au participat la prezentarea gamei de produse cu destinație militară și civilă, a companiei americane OSHKOSH.

- În perioada 04.06.-07.06.2019 și 21.08.-23.08.2019 a continuat derularea proiectului internațional "Good Memories" în penitenciarele nr.7-Rusca și nr.16-Pruncul, fiind efectuate fotografiile ale mamelor cu copii.

- În contextul colaborării interinstituționale cu Institutul Național al Justiției, la 19.06.2019, s-a efectuat o vizită de studiu de către audienții candidați la funcții de judecător și de procuror (în număr de 60 persoane) în Penitenciarul nr.4-Cricova și Penitenciarul nr.9-Pruncul.

- La 26.06.2019, 4 reprezentanți ai ANP au participat la masa rotundă privind Implementarea Convenției ONU împotriva torturii și a Protocolului Opțional UN CAT în Republica Moldova, organizată de către RCTV Memoria, în contextul Zilei Internaționale a ONU pentru susținerea victimelor torturii-26 iunie.

- În urma acordului de parteneriat cu Fundația de binefacere „Caritas Moldova”, sistemul administrației penitenciare a beneficiat de ajutor umanitar în calitate de mobilier -15 paturi.

Este imperios a menționa, despre colaborarea fructuoasă cu Consiliul Europei. O realizare majoră în acest sens, constă în implementarea **Proiectului Consiliului Europei „Promovarea unui sistem de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în Republica Moldova”**. Proiectul are ca scop, asigurarea unui respect sporit al drepturilor omului și statului de drept prin susținerea autorităților naționale în crearea unui sistem al justiției penale funcțional și eficient, în conformitate cu standardele europene privind drepturile omului, și în baza principiilor umanizării, resocializării și justiției restaurative. Astfel, în cadrul proiectului, și-au continuat/inițiat activitatea **7 grupuri de lucru**, după cum urmează:

- Grupul de lucru pentru revizuirea Regulamentului cu privire la prezentarea detinuților (condamnați) grav bolnavi pentru liberare (Ordinul MJ nr. 331 din 06.09.2006);

- Grupul de lucru pentru revizuirea Regulamentului cu privire la modul de asigurare a asistenței medicale persoanelor deținute în penitenciare (Ordinul Ministerului Justiției nr.478 din 15.12.2006) și pentru elaborarea Regulamentului privind managementul și circuitul medicamentelor în sistemul administrației penitenciare;

- Grupul de lucru (comun ANP-INP) pentru revizuirea instrumentelor de evaluare a riscurilor și necesităților utilizate de ANP și INP în pregătirea pentru liberare și supravegherea post-penitenciară, precum și pentru eficientizarea mecanismului de colaborare dintre aceste instituții;

- Grupul de lucru pentru revizuirea Curriculum-ului bazat pe competențe pentru instruirea inițială a personalului penitenciar;

- Grupul de lucru pentru revizuirea Legii nr.300 din 17.12.2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare;

- Grupul de lucru pentru revizuirea Strategiei cu privire la resursele umane în cadrul sistemului administrației penitenciare;

- Grupul de lucru pentru elaborarea Strategiei cu privire la sănătatea mintală în sistemul penitenciar și a Planului de acțiuni, inclusiv prevenirea sinuciderilor și auto-vătămării (ca parte a Strategiei).

Ca urmare, a ședințelor grupurilor de lucru sus-menționate:

- au fost operate modificările pentru revizuirea Legii nr.300 din 17.12.2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare;

- a fost elaborată strategia de dezvoltare a resurselor umane pentru anii 2020-2023;

- a fost elaborat Curriculum-ul de formare inițială a personalului din sistemul administrației penitenciare.

De asemenea, sunt definitive și prezentate pentru avizare și aprobare către MJ proiectele regulamentelor cu privire la modul de asigurare a asistenței medicale persoanelor deținute în

penitenciare și cu privire la managementul și circulația medicamentelor în sistemul administrației penitenciare.

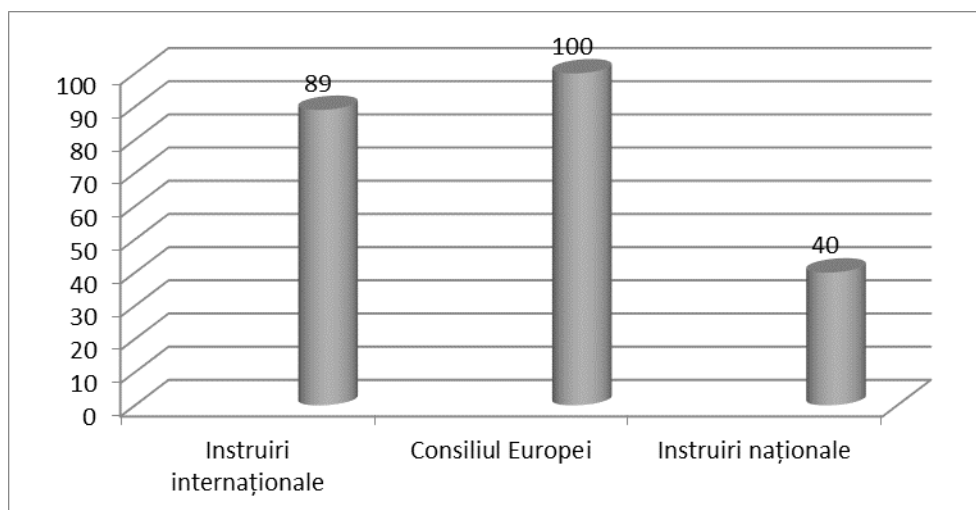
La capitolul aplicarea proiectelor, au fost depuse **3 proiecte** și situația se prezintă după cum urmează:

- Proiectul “Asigurarea unui sistem autonom de electricitate a secției medicale din Penitenciarul nr.8- Bender”(acceptat, implementat și finalizat);

- Proiectul „Dynamic and Effective Prison Systems through Innovation in Training. Proiect ERASMUS+”(respins);

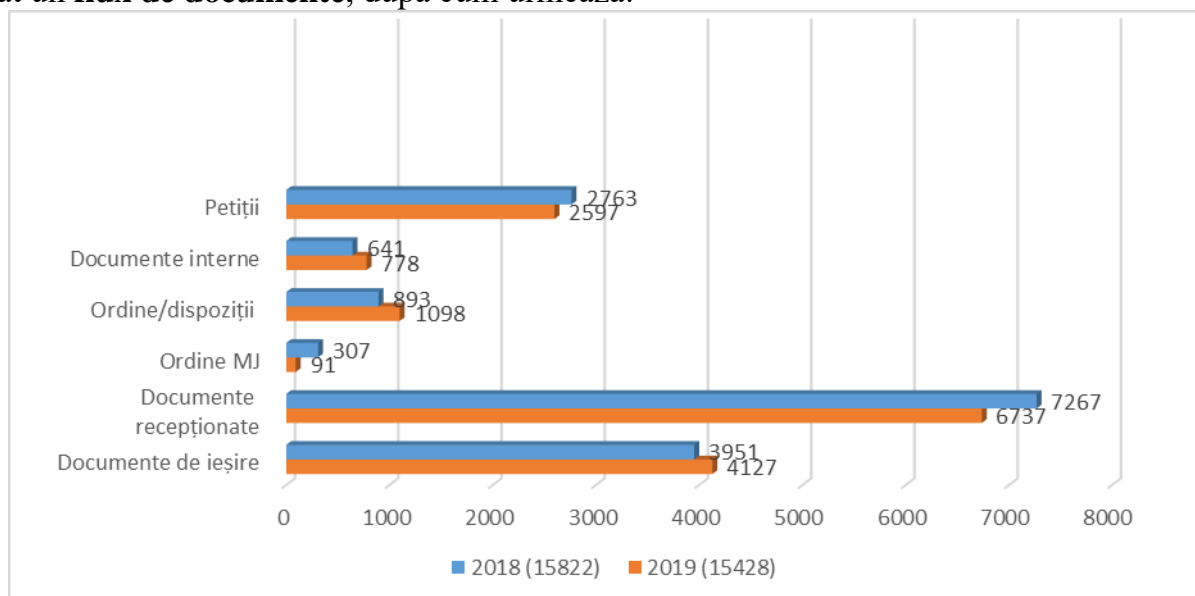
- Proiectul „Penitenciar pentru deținuți, metode de asigurare a aptitudinilor de muncă pentru reabilitarea socio-economică”(respins).

Situația privind **instruirile desfășurate și personalul implicat**, se prezintă după cum urmează:

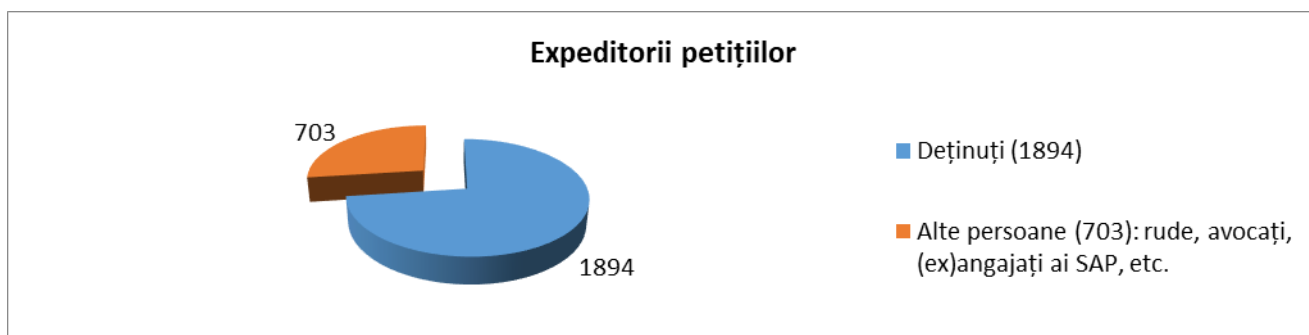
5. Organizarea audienței și lucrări de secretariat

În Administrația Națională a Penitenciarelor, pe parcursul perioadei de referință, a fost înregistrat un **flux de documente**, după cum urmează:

Totodată, au parvenit parvenit **2597 de petiții**, cu 166 mai puțin (6%), în comparație cu aceeași perioadă a anului 2018.

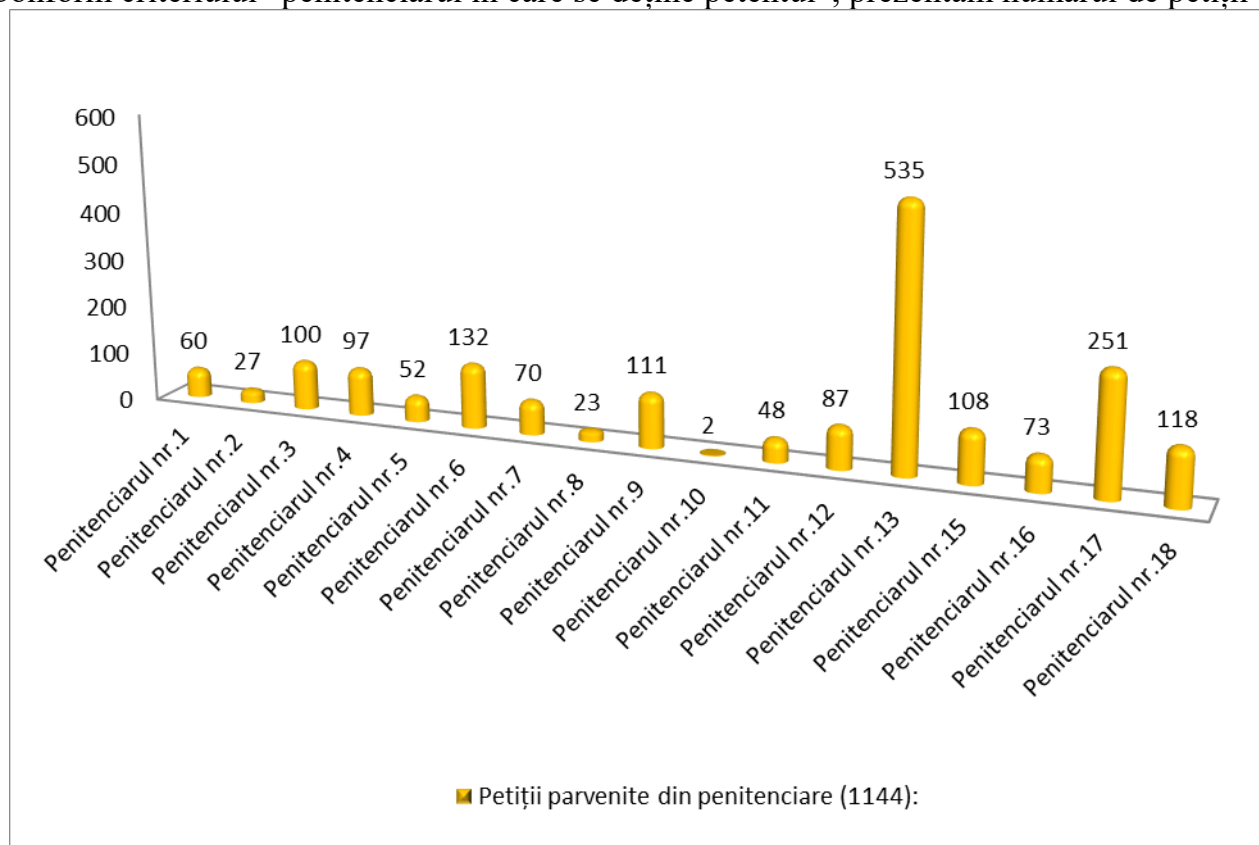
Din numărul total de petiții înregistrate, aproximativ 72% sunt expediate de către persoanele aflate în detenție, conform diagramei:

Cu referire la problemele invocate de către petiționari, cele mai frecvente subiecte abordate sunt: relațiile dintre angajații sistemului administrației penitenciare și deținuți/alte persoane (1013), executarea pedepsei închisorii (994), asigurarea dreptului la viață și la integritate fizică și psihică (664).

De asemenea, de către petiționari au fost adresate **90 petiții la subiectul torturii** (2018-79) și **173 la subiectul tratamentului inuman sau degradant** (2018-84).

Conform criteriului ”penitenciarul în care se deține petentul”, prezentăm numărul de petiții :

Cele mai multe petiții adresate de deținuți, au fost recepționate din penitenciarele nr.6-Soroca, nr.13-Chișinău, nr.17-Rezina, iar **cele mai puține** petiții din penitenciarele nr.2-Lipcani, nr.8-Bender și nr.10-Goian.

În perioada de referință, de către conducerea ANP au fost **audiate 31 persoane** (2018-54). În cadrul audiențelor 10 persoane au primit răspunsuri verbale, iar celelalte 21 răspunsuri în scris.

Referitor la **indicatorii de activitate** la nivelul instituțiilor subordonate ANP, prezentăm următoarele date statistice:

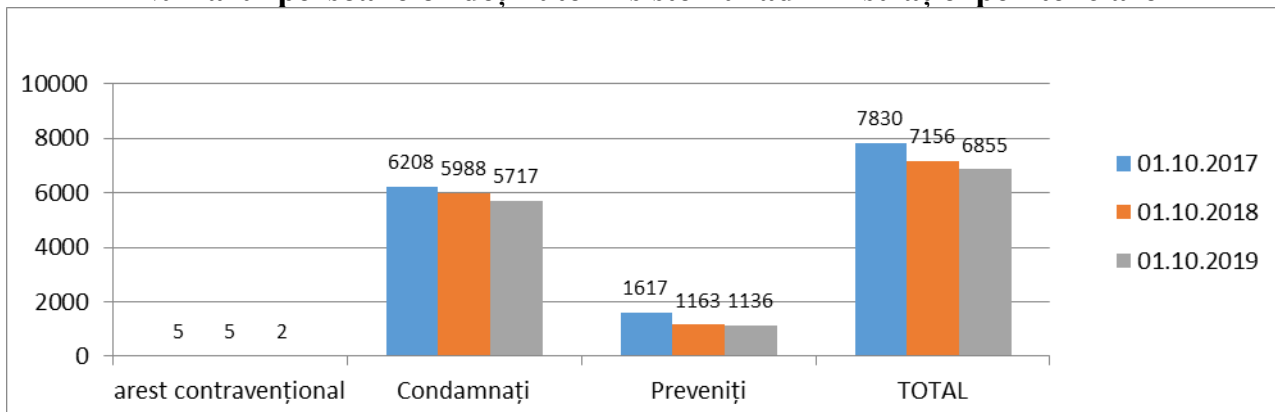
Activități realizate (cu excepția celor atribuite la secret de stat)	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8	P9	P10	P11	P12	P13	P15	P16	P17	P18	DDS	CI	Total
Documente întocmite și expediate (ieșire)	2398	3216	2387	4678	3648	3562	2241	981	3260	806	8219	1523	10657	2430	3071	3787	4272	322	135	61593
Documente recepționate (intrare)	2797	3022	3915	6613	4978	3972	2482	1276	4828	754	14952	1230	32510	3607	4604	6109	3869	362	289	102169
Ordine, dispoziții primite spre executare	179	198	204	228	235	255	206	171	254	203	226	198	273	243	211	229	238	179	176	4106
Ordine ale instituției	336	328	251	342	243	549	701	318	435	569	573	378	165	613	395	446	368	380	96	7486
Documente interne	225	70	308	51	-	80	36	75	115	27	2058	24	110	16	88	180	790	36	98	4387
Anchete de serviciu	43	6	-	76	-	10	1	6	53	1	33	35	12	4	-	13	18	2	-	313
Correspondența recepționată pentru deținuți	1123	1449	1390	1597	1150	2698	5029	649	1733	23	2056	1152	3791	1560	1465	2573	2118	-	-	31556
Correspondența expeditată de deținuți	246	277	69	98	74	306	-	382	17	-	727	832	1152	63	121	584	49	-	-	4997
Numărul total de dosare și registre cărora li s-a atribuit număr de inventar	266	635	117	195	48	340	250	108	367	178	2006	383	485	234	300	114	281	149	73	6529
Număr de dosare primite spre păstrare în arhivă	115	217	100	524	276	656	203	56	342	70	1221	267	1907	201	161	54	104	144	117	6735
Numărul de procese-verbale ale ședințelor întocmite (dacă este în sarcina angajaților din secretariat)	32	-	-	-	90	139	6	45	-	-	-	3	-	34	51	-	3	1	40	444
Dosare și registre al căror termen de păstrare a expirat nimicite	-	-	-	445	-	684	-	-	-	-	-	-	382	-	-	987	-	-	-	2498
Dosare de arhivă eliberate pentru utilizare temporară	26	22	-	8	-	139	7	-	-	12	-	5	90	-	18	14	-	-	9	350
Ședințe și procese-verbale întocmite ale Comisiei de expertiză	-	-	-	-	-	2	1	-	-	3	-	-	1	-	-	2	-	-	-	9
Petiții	191	699	512	545	361	330	781	281	581	3	3455	621	5394	416	517	3046	90	-	-	17824
Nomenclatoare ale dosarelor, Inventare ale dosarelor, Procese-verbale de nimicire a documentelor	-	-	-	1	-	4	3	-	-	2	-	1	2	1	1	5	-	-	1	21
Alte date relevante	-	-	-	343	-	-	-	-	-	-	-	91	-	-	-	-	-	-	-	434
TOTAL	7977	10139	9253	15744	11103	13726	11947	4348	11985	2651	35526	6743	56931	9422	11003	18143	12200	1575	1034	251451

6. Structura populației penitenciare/evidența deținuților.

La 01.10.2019, în sistemul administrației penitenciare se dețineau **6855 persoane** față de 7156 ce se dețineau în perioada analogică a anului trecut. Astfel, se constată o **descreștere a numărului de deținuți cu 301 persoane**, ce constituie o scădere de aproximativ 4 %.

Numărul total al persoanelor private de libertate este constituit din: **5717 condamnați** (2018-5988) ce constituie o descreștere cu 4%, **1136 preveniți** (2018-1163) ce constituie o descreștere cu 2%; **arestați contravențional-2** (2018-5) ce constituie o descreștere cu 60%; **femei-420** (2018-473) ce constituie o descreștere cu 11%; **minori (băieți/fete)-63/3** (2018-61/2) ce constituie o creștere cu aproximativ 4%; **ex-funcționari publici-106** (2018-87) ce constituie o creștere cu 18%; **condamnați la detențiune pe viață-123** (2018-122) ce constituie o creștere nesemnificativă cu 0,8%.

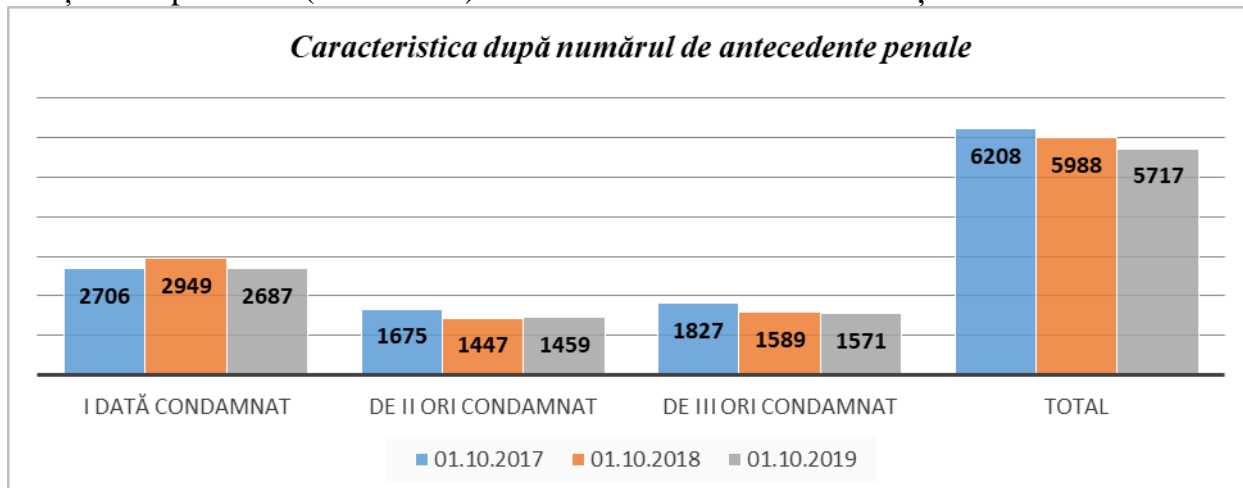
Numărul persoanelor deținute în sistemul administrației penitenciare

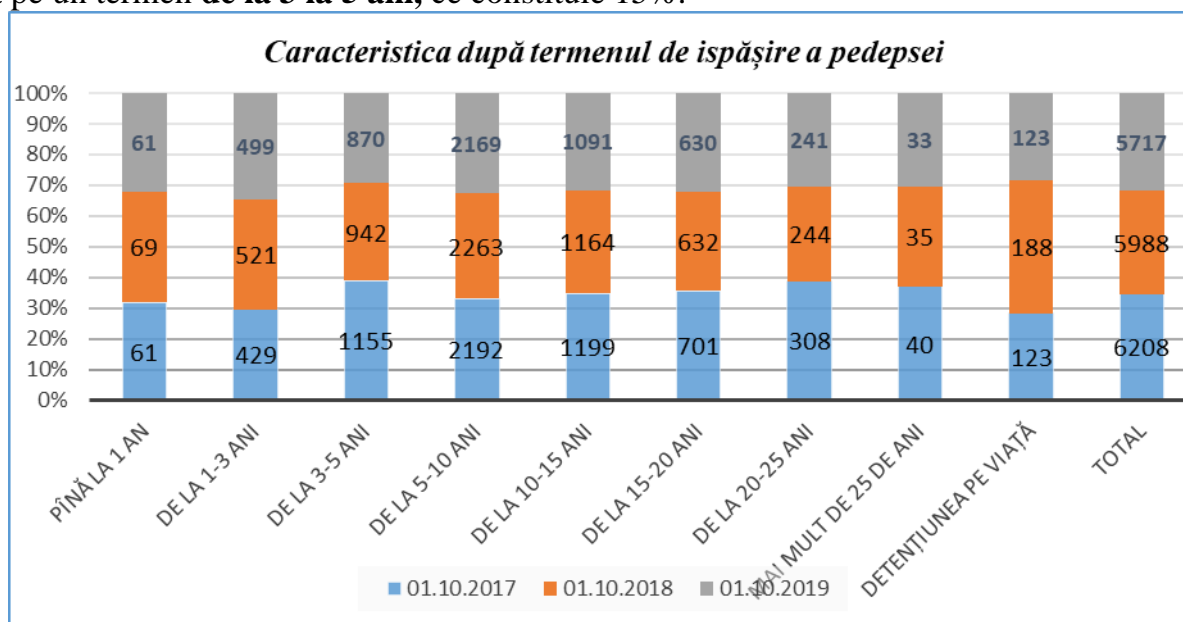
Pe parcursul perioadei de referință, în sistemul administrației penitenciare **au sosit 2319 de persoane** (2018-2443) ce constituie o descreștere cu 5%, și **s-au eliberat 2411 persoane** (2018-2772) ce constituie o descreștere cu 13%, dintre care: **după expirarea termenului de pedeapsă-691 persoane** (2018-872) ce constituie o descreștere cu 21%; **cu înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă-228 persoane** (2018-130) ce constituie o creștere cu 43%; **liberați condiționat de pedeapsă înainte de termen-325 persoane** (2018-365) ce constituie o descreștere cu 11%; **eliberați pe amnistie- 8 persoane** (2018-40) ce constituie o descreștere cu 80%; **pe motiv de boală-4 persoane** (2018-6) ce constituie o descreștere cu 33%; **preveniți liberați-976 persoane** (2018-1161) ce constituie o descreștere cu 16%; **după executarea arestului contravențional-92 persoane** (2018-125) ce constituie o descreștere cu 26% și **decedați- 27 persoane** (2018-17) ce constituie o creștere cu 37%.

Cu referire la **caracteristica deținuților după numărul antecedentelor penale**, s-a constatat că din numărul total de condamnați (5717), **2687 persoane** (2018-2949) sau **47%** au fost condamnate **pentru prima dată**, **1459 persoane** (2018-1447) sau **25%** condamnate **pentru a doua oară** și **1571 persoane** (2018-1589) sau **27%** condamnate **de 3 ori și mai mult**.

Caracteristica după numărul de antecedente penale

În conformitate cu **termenul de ispășire a pedepsei**, observăm că cel mai mare număr de **2169 de persoane** aflate în detenție (2018-2263), își ispășesc pedepsele cu închisoarea pentru un termen **de la 5 la 10 ani**, ce constituie 37%. Următorii în clasament sunt persoanele care își ispășesc pedeapsa pe un termen **de la 10 la 15 ani** în număr de **1091 de persoane** (2018-1164), ce constituie 19% și pe poziția a 3-a se află un număr de **870 persoane** (2018-942), care își ispășesc pedeapsa pe un termen **de la 3 la 5 ani**, ce constituie 15%.

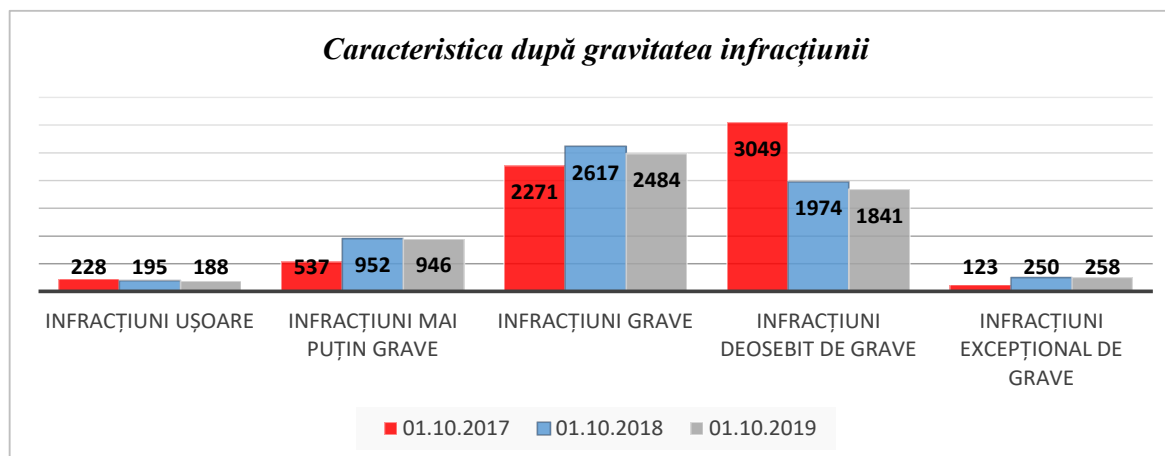
De asemenea, s-a constatat că **2071 persoane deținute** au vârste cuprinse între **30-40 de ani** (2018-2127) ce constituie 36%, **1620 persoane deținute** cu vârste cuprinse între **21-30 de ani** (2018-1754) ce constituie 28%, **1119 persoane deținute** (2018-1154) cu vârste cuprinse între **40-50 ani**, ce constituie 19% și **496 persoane deținute** (2018-514) cu vârste cuprinse între **50-60 ani**, ce constituie 8%.

În conformitate cu **gravitatea infracțiunilor**, în fruntea clasamentului se află persoanele condamnate pentru **infracțiunile grave** - **2484 persoane** (2018-2617), ce constituie 43%. Acest indicator statistic în comparație cu perioada similară a anului precedent **a scăzut cu 133 persoane**.

Pe locul secund se află persoanele ce își ispășesc pedeapsa cu închisoare pentru infracțiuni **deosebit de grave** - **1841 persoane** (2018-1974) ce constituie 32% din numărul total de condamnați. Comparativ cu perioada similară a anului precedent, remarcăm o **descreștere** a indicatorului statistic **cu 133 persoane**.

Pentru **infracțiunile mai puțin grave și ușoare**, indicatorii statistici au înregistrat o **creștere cu 6 persoane** pentru infracțiuni mai puțin grave și o **descreștere cu 7 persoane** pentru infracțiunile ușoare, în comparație cu perioada similară a anului precedent.

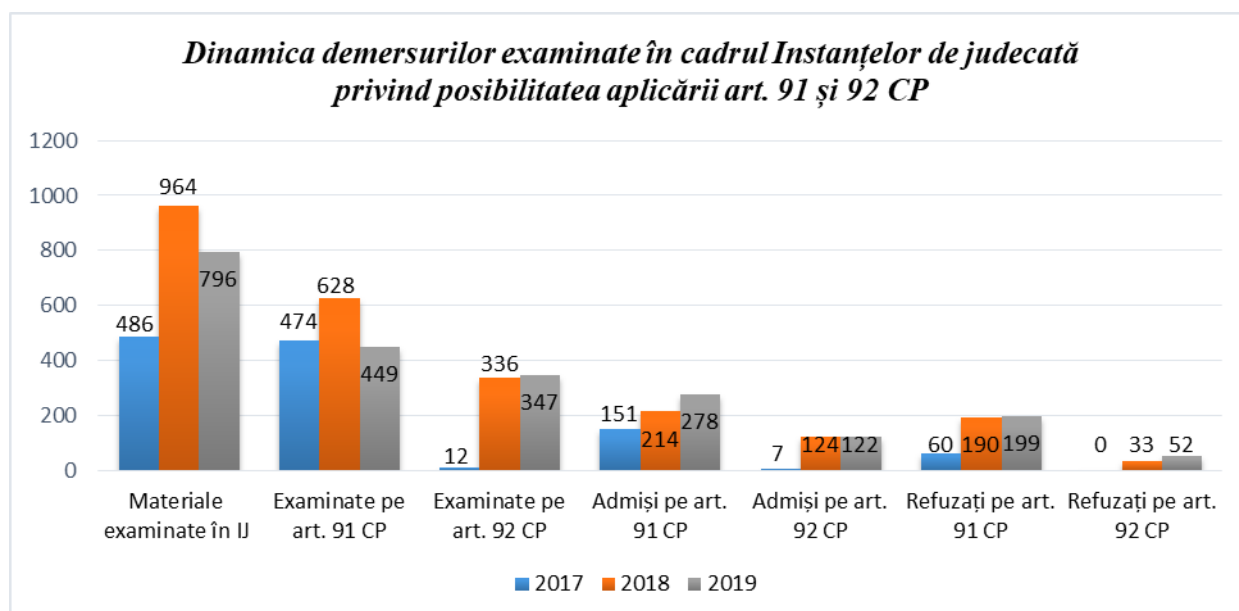
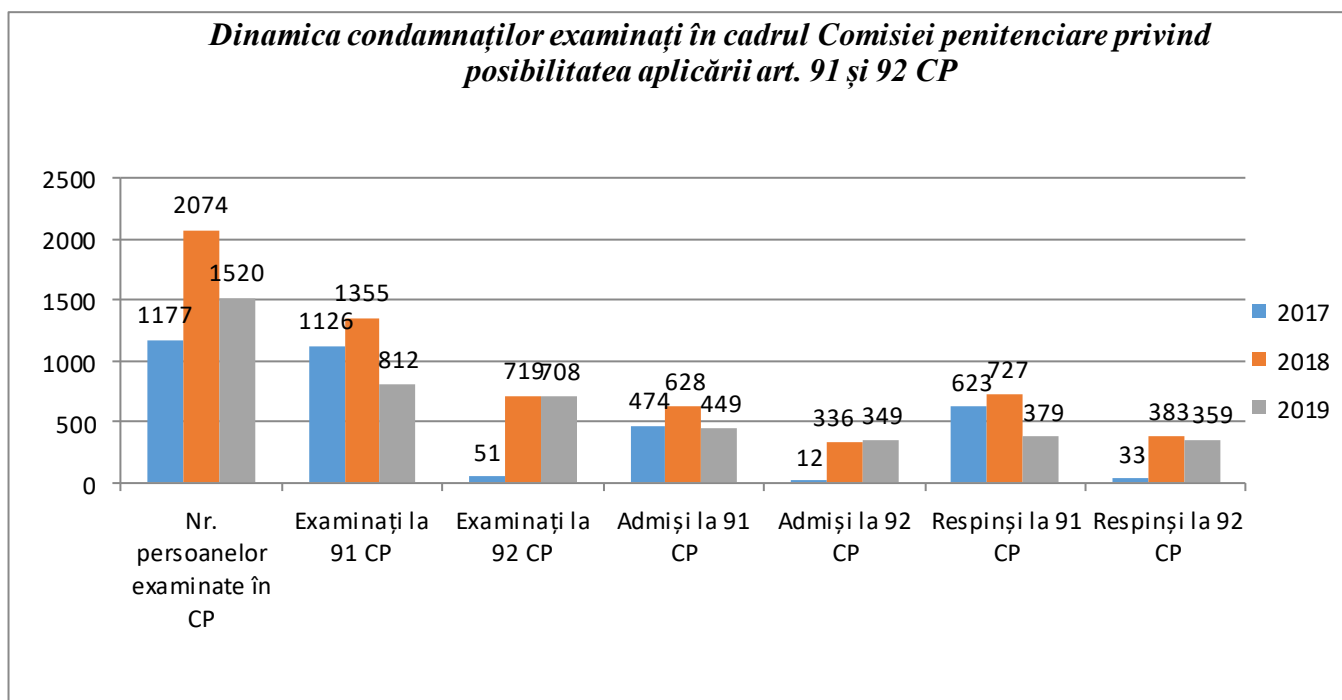
Referitor la **infracțiunile excepțional de grave** în anul curent, numărul persoanelor **s-a majorat cu 8**, conform diagramei:

La 01.10.2019 în instituțiile penitenciare se dețineau **93 cetățeni străini** (2018-91), fiind eliberați pe parcursul perioadei de referință **28 cetățeni străini** (2018-74).

Totodată, menționăm că în perioada de referință, au fost efectuate **22 misiuni de transferuri internaționale** (2018-29), fiind tranferati **43 deținuți** (2018-44).

Cu referire la dinamica persoanelor prezentate în cadrul Comisiilor penitenciare și în cadrul instanțelor de judecată privind posibilitatea aplicării art.91 și 92 CP al RM, situația se prezintă după cum urmează:

Diminuarea numărului de persoane examinate în cadrul Comisiilor penitenciare se datorează faptului că, la data de 20.12.2017 au intrat în vigoare modificările operate în art.91, 92 CP, fapt ce a dus la revizuirea tuturor condamnaților care întrunesc condițiile aplicării articolelor sus menționate. Prin urmare, datorită modificărilor respective mulți condamnați au căzut sub incidența acestor prevederi și au fost examinați în cadrul Comisiilor penitenciare.

7. Paza și escortarea

Activitatea de pază a instituțiilor penitenciare și escortare a persoanelor deținute în cadrul sistemului administrației penitenciare, este periclitată de un șir de situații negative, cum ar fi: situația precară a infrastructurii perimetrare a instituțiilor penitenciare, în special a îngrădirilor de pază interne și externe; situația deplorabilă a îngrădirilor de pază cu un grad sporit de uzură; dotarea tehnică insuficientă a perimetrelor de pază; lipsa personalului care asigură realizarea misiunilor de pază și escortare etc.

Cea mai precară situație a infrastructurii perimetrare se atestă în penitenciarele nr.2-Lipcani, nr.3-Leova, nr.9-Pruncul, nr.10-Goian și nr.18-Brănești. În acest sens, menționăm că situația existentă a infrastructurii de pază, periodic, favorizează săvârșirea sau tentativele de săvârșire a unor ilegalități din partea persoanelor deținute, spre exemplu pătrundere neautorizată în sectoarele interzise, tentativă sau evadare. Astfel de incidente au fost înregistrate pe parcursul anilor precedenți în penitenciarele nr.2-Lipcani, nr.3-Leova, nr.4-Cricova, nr.9-Pruncul, nr.10-Goian și nr.18-Brănești.

Un alt factor negativ care afectează siguranța instituțiilor penitenciare, îl constituie pătrunderea sau tentativele de pătrundere a obiectelor/substanțelor interzise spre păstrare persoanelor deținute, pătrundere sau tentative care sunt efectuate prin intermediul persoanelor sau aruncărilor peste îngrădirile de pază. Prin urmare, pe parcursul perioadei de raport au fost înregistrate **407 cazuri de aruncări** (2018-344), dintre care:

Aruncări observate	Perioada de raport (9 luni 2019)	Perioada similară (9 luni 2018)
Ridicate de personal	138	124
Ridicate de persoane deținute	269	182
TOTAL	407	306

Cel mai des, cazurile de aruncări peste îngrădirile de pază, au fost înregistrate în penitenciarele nr.9-Pruncul (117 cazuri), nr.15-Cricova (90 cazuri), nr.18-Brănești (44 cazuri), excepție fiind penitenciarele nr.3-Leova, nr.7-Rusca, nr.10-Goian și nr.17-Rezina, care nu au înregistrat nici un caz de aruncare peste îngrădirile de pază.

Totodată, menționăm despre situația stringentă la capitolul personalului care asigură realizarea acestor misiuni. Cea mai dificilă situație, la capitolul neacoperirea funcțiilor existente se atestă în penitenciarele: nr.13-Chișinău (25 funcții), nr.9-Pruncul (20 funcții), nr.11-Bălți (13 funcții), nr.1-Taraclia, nr.5-Cahul și nr.15-Cricova câte 9 funcții.

Totuși, în pofida dificultăților existente, de către structurile specializate din cadrul instituțiilor penitenciare, au fost realizate misiuni de escortare, după cum urmează:

Specificația	9 luni 2019		9 luni 2018	
	Nr. m/s	Nr. p/d	Nr. m/s	Nr. p/d
Instanțe de judecată – 2437 misiuni/11612 deținuți				
Primă instanță (Judecătoria)	1728	6201	1764	8313
Curtea de Apel	705	5407		
Curtea Supremă de Justiție	4	4		
Instituții medicale – 2182 misiuni/3892 deținuți				
Consultare/investigare medicală	1404	2541	1522	2120
Internare	778	1351		406
Transfer în cadrul sistemului administrației penitenciare – 817 misiuni/ 6330 dețin.				
Planificat	682	5823	565	4198
Neplanificat	135	507		
Transferuri internaționale 22 misiuni/43 de deținuți				
Federația Rusă	21	41	29	41
Ucraina	1	2		1
Republica Belarus	-	-		1
Portugalia	-	-		1

Puncte de lucru 10563/35591				
Permanente/sezoniere	490	12593	8860	12900
Temporare (<i>deservirea penitenciarului</i>)	10073	22998		21144
Altele 191/588				
Perfectarea actelor	53	213	40	185
Funeralii	60	61	-	-
Spartachiada SUD	78	314	140	539
TOTAL	16212	58056	12891	49805

Analizând numărul misiunilor de escortare și respectiv, numărul persoanelor deținute escortate, se evidențiază ponderea misiunilor și persoanelor deținute escortate pentru necesitățile administrativ-logistice ale instituțiilor penitenciare. Necesită de menționat faptul, că aceste misiuni în majoritatea instituțiilor penitenciare poartă un caracter zilnic și în permanență creează dificultăți, fiind organizate cu încălcarea unor criterii de siguranță.

Referitor la **transportarea persoanelor deținute**, la momentul actual, în dotarea instituțiilor penitenciare se află **40 de mijloace de transport auto** care sunt/pot fi folosite în misiunile de escortare. În aceste context, specificăm faptul că o parte din mijloacele de transport existente, dispun de un grad semnificativ de uzură care determină defecțiuni periodice în condițiile folosirii sistematice ale acestora în misiunile de escortare, dispun de un nivel însemnat de consum de combustibil sau nu sunt amenajate corespunzător (nu sunt compartimentate), ceea ce determină transportarea persoanelor deținute într-un spațiu comun cu personalul escortei (înarmate).

Astfel, în vederea remedierii treptate a situației privind parcul auto existent, considerăm necesară achiziționarea a 10 mijloace de transport auto cu capacitate medie (12/15 locuri), 3 mijloace de transport de tip ambulanță, 2 mijloace de transport de capacitate mare (21/27 locuri) de tip autobuz și 3 mijloace de transport cu capacitate mare (21 locuri) de tip camion.

Cu referire la **activitatea chinologică**, la momentul actual în sistemul administrației penitenciare sunt **136 câini de serviciu**, dintre care 4 câini specializați în depistarea urmelor/rețineri (Penitenciarele nr.3-Leova/nr.17-Rezina câte un 1 câine și nr.6-Soroca câte 2 câini) și 1 câini de serviciu specializat în depistarea substanțelor interzise (Penitenciarul nr.3-Leova).

8. Activitatea educativă, psihologică și asistență socială

Pe parcursul perioadei de raport, de ore de **instruire generală/liceală** au beneficiat **85 deținuți minori** (2018-92) indicator în descreștere cu 8% comparativ cu perioada similară a anului precedent:

Instituția penitenciară	P-5	P-7	P-10	P-11	P-13	P-17	Total deținuți
Instituția de învățământ	Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” or. Cahul	Liceul Teoretic Lăpușna	Liceul „Nicolae Bălcescu” com. Giorescu	Școala Medie nr. 9, or. Bălți	Gimnaziul nr. 41, or. Chișinău	Gimnaziul Saharna, or. Rezina	
Beneficiari de instruire generală	1	2	27	5	43	7	85

De **instruire vocațional-tehnică** au beneficiat **840 deținuți**, comparativ cu 911 persoane în perioada analogică a anului 2018, indicator în descreștere cu 8%. Menționăm că, în 10 instituții penitenciare continuă implementarea noii forme de învățământ profesional – învățământul dual, care presupune mai puține ore teoretice (30%) și mai multe ore practice (70%).

Conform **Programului de alfabetizare**, au beneficiat de cursuri de instruire **41 deținuți** (2018-45) indicator în descreștere cu 9%.

Instituția penitenciară	P-1	P-2	P-3	P-4	P-5	P-6	P-7	P-8	P-9	P-10	P-11	P-12	P-13	P-15	P-16	P-17	P-18	Total Deținuți
Beneficiari de alfabetizare	5	0	10	0	0	7	0	0	0	1	0	8	0	10	0	0	0	41

Referitor la componenta **educație socială**, menționăm că în instituțiile penitenciare este implementată o gamă largă de activități cu caracter social. Astfel, pe parcursul perioadei de referință au fost implicați **5304 deținuți**, comparativ cu perioada analogică a anului 2018 (9875) indicator în descreștere cu 46%.

Instituția penitenciară	P-1	P-2	P-3	P-4	P-5	P-6	P-7	P-8	P-9	P-10	P-11	P-12	P-13	P-15	P-16	P-17	P-18	Total deținuți
Educația socială (condamnați unici)	98	275	202	426	123	728	158	97	228	40	739	93	347	350	524	441	435	5304

La activități de **creație artistică (arta plastică)** au fost implicați **552 deținuți** (2018-307) indicator în creștere cu 44%, iar la **măsurile cultural-artistice** (evantai cultural, teatru, muzică) au participat **1347 deținuți** (2018-1329) indicator în creștere cu puțin peste 1%.

Instituția penitenciară	P-1	P-2	P-3	P-4	P-5	P-6	P-7	P-8	P-9	P-10	P-11	P-12	P-13	P-15	P-16	P-17	P-18	Total deținuți
Artă plastică	4	6	67	61	41	44	71	18	18	37	0	0	11	61	0	10	3	552

Instituția penitenciară	P-1	P-2	P-3	P-4	P-5	P-6	P-7	P-8	P-9	P-10	P-11	P-12	P-13	P-15	P-16	P-17	P-18	Total
Măsuri culturale (versuri teatru muzică, altele)	114	8	7	11	58	211	250	48	26	19	55	146	4	335	21	31	3	1347

În vederea dezvoltării **abilităților sociale**, au fost incluși la activitățile respective **2320 deținuți** (2018-1895) indicator în creștere cu 18%. Pe parcursul perioadei raportate, bibliotecile din cadrul penitenciarelor au fost frecventate de **3253 deținuți unici** (2018-4469) indicator în descreștere cu 27%.

Instituția penitenciară	P-1	P-2	P-3	P-4	P-5	P-6	P-7	P-8	P-9	P-10	P-11	P-12	P-13	P-15	P-16	P-17	P-18	Total deținuți

Abilități sociale	354	198	481	186	18	68	228	273	61	20	120	8	0	165	0	95	45	2320
--------------------------	------------	------------	------------	------------	-----------	-----------	------------	------------	-----------	-----------	------------	----------	----------	------------	----------	-----------	-----------	-------------

Instituția penitenciară	P-1	P-2	P-3	P-4	P-5	P-6	P-7	P-8	P-9	P-10	P-11	P-12	P-13	P-15	P-16	P-17	P-18	Total deținuți
Frecvențarea bibliotecii	130	143	71	374	127	163	246	79	88	18	217	76	302	177	542	240	260	3253

Este de menționat faptul că **4268 deținuți** (2018-3602) sunt implicați, periodic sau permanent, în activitățile de **educație spirituală** implementate de comun cu societatea civilă, ce reprezintă o creștere cu 15%.

Instituția penitenciară	P-1	P-2	P-3	P-4	P-5	P-6	P-7	P-8	P-9	P-10	P-11	P-12	P-13	P-15	P-16	P-17	P-18	Total deținuți
Educație spirituală	105	64	261	247	286	473	126	69	125	20	399	32	376	146	935	339	165	4268

În toate instituțiile penitenciare se implementează programul **Adaptarea la condițiile de detenție**, unde sunt aduse la cunoștință contra semnătură drepturile și obligațiile, sunt prezentate informații despre responsabilitatea materială, în total fiind implicați **4441 deținuți** (2018-3764) ce reprezintă o creștere cu 15%.

Instituția penitenciară	P-1	P-2	P-3	P-4	P-5	P-6	P-7	P-8	P-9	P-10	P-11	P-12	P-13	P-15	P-16	P-17	P-18	Total deținuți
Adaptarea la condițiile de detenție	23	139	103	356	92	61	60	61	63	23	203	25	1396	87	1148	335	266	4441

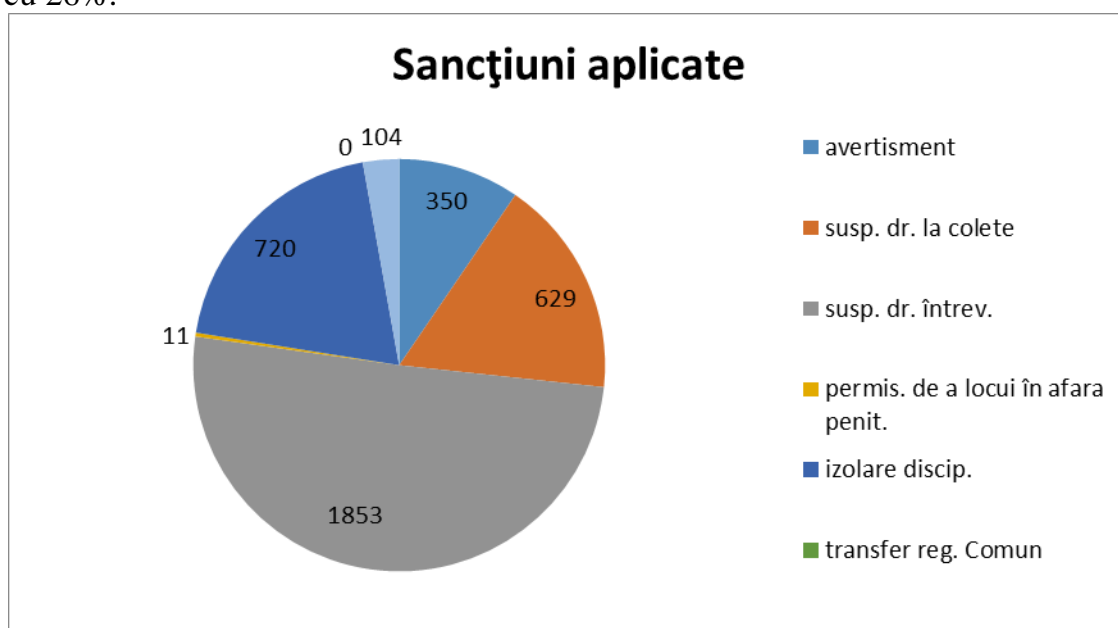
La munci remunerate în perioada de referință au fost incluși **1592 deținuți** (2018-1883) ce reprezintă o descreștere cu 15%, iar la **munci neremunerate** au participat **2029 deținuți** (2018-1712) ce reprezintă o creștere cu 15%.

Instituția penitenciară	P-1	P-2	P-3	P-4	P-5	P-6	P-7	P-8	P-9	P-10	P-11	P-12	P-13	P-15	P-16	P-17	P-18	Total deținuți
Munca remunerată	52	57	101	346	43	170	139	49	122	10	36	38	64	107	35	47	122	1592
Munca neremunerată	87	212	85	155	27	140	474	72	127	31	154	65	65	195	21	80	39	2029

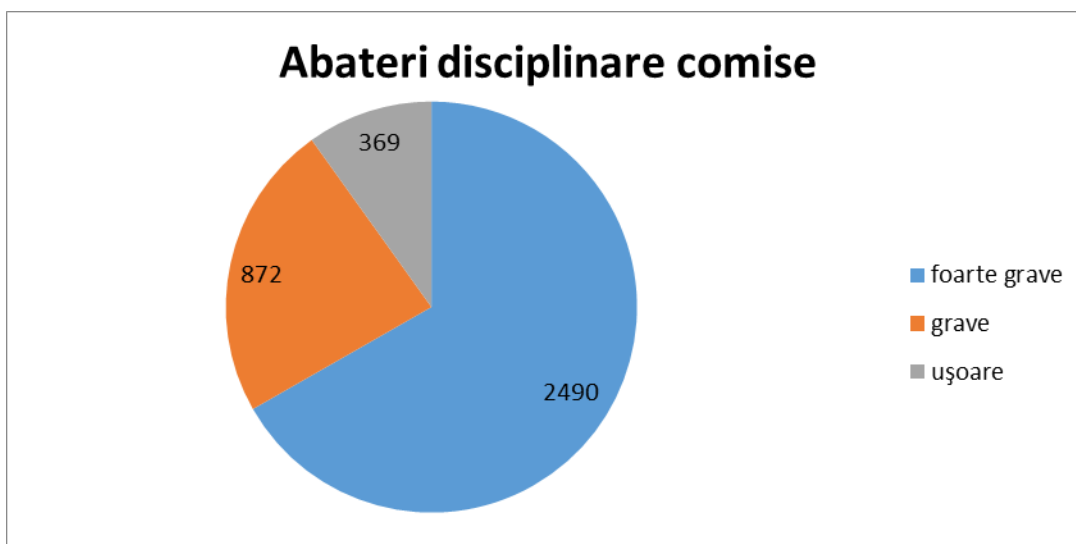
Totodată, menționăm că au fost organizate **94 competiții sportive** (2018-94). La activități sportive propriu-zis au participat **1508 deținuți unici** (2018-1250) indicator în creștere cu 15%. La capitolul respectiv menționăm că, au fost efectuate unele lucrări ce țin de îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților sportive.

Instituția penitenciară	P-1	P-2	P-3	P-4	P-5	P-6	P-7	P-8	P-9	P-10	P-11	P-12	P-13	P-15	P-16	P-17	P-18	Total deținuți
Mini-fotbal	44	20	0	137	285	15	0	30	12	15	0	0	0	61	0	113	25	757
Volei, baschet	8	12	52	8	0	25	42	16	10	18	0	0	8	15	7	105	25	351
Șah, dame, domino	78	0	12	25	0	45	25	0	4	21	12	0	12	27	3	78	15	357
Atletica ușoară /grea	0	23	9	27	0	27	0	0	2	0	2	6	2	21	6	163	7	295
Altele (tenis de masă)	12	14	12	31	148	49	28	21	4	18	165	40	12	16	2	128	14	714
TOTAL(deținuți unici)	103	53	57	168	107	145	96	38	22	34	146	46	29	99	15	269	81	1508

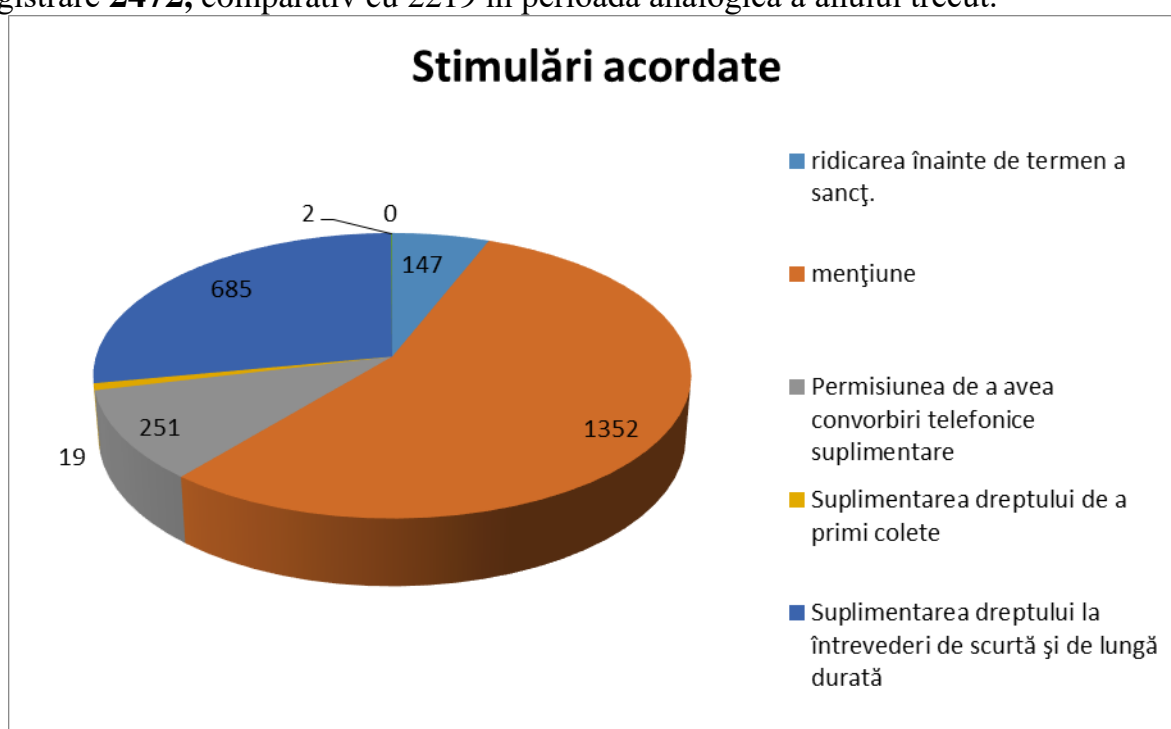
Pe parcursul perioadei de referință, au fost aplicate **3679 sancțiuni disciplinare** (2018-5268), indicator în descreștere cu puțin peste 30%. Numărul de condamnați care au comis **abateri** este de **2362**, comparativ cu 3231 abateri înregistrate în perioada analogică a anului precedent, indicator în descreștere cu 26%.

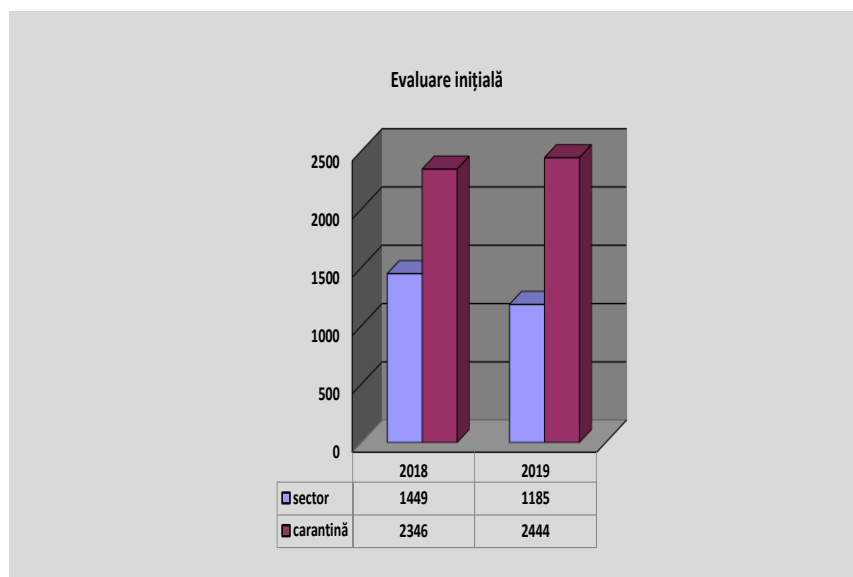
La capitolul **gravității abaterilor disciplinare** avem următorul raport: abateri foarte grave – **66,7%**, grave – **23,37%** și ușoare – **9,8%**.

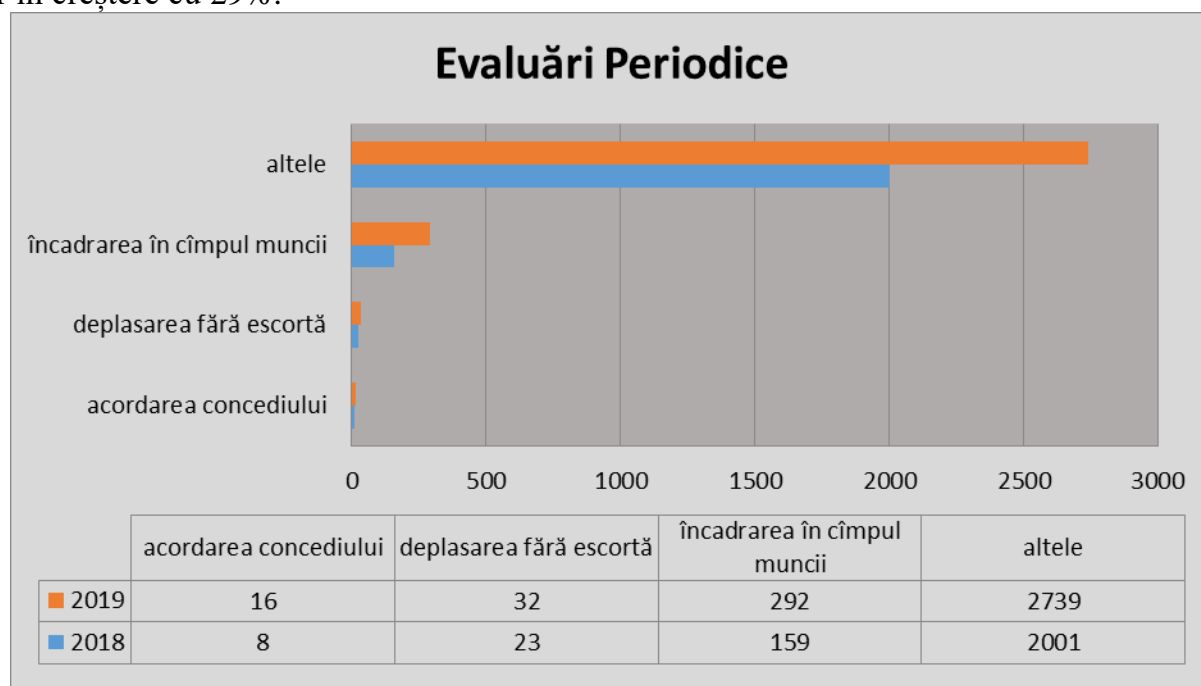
La capitolul **stimulări acordate condamnaților**, se remarcă o creștere cu aproximativ 11%, fiind înregistrare **2472**, comparativ cu 2219 în perioada analogică a anului trecut.

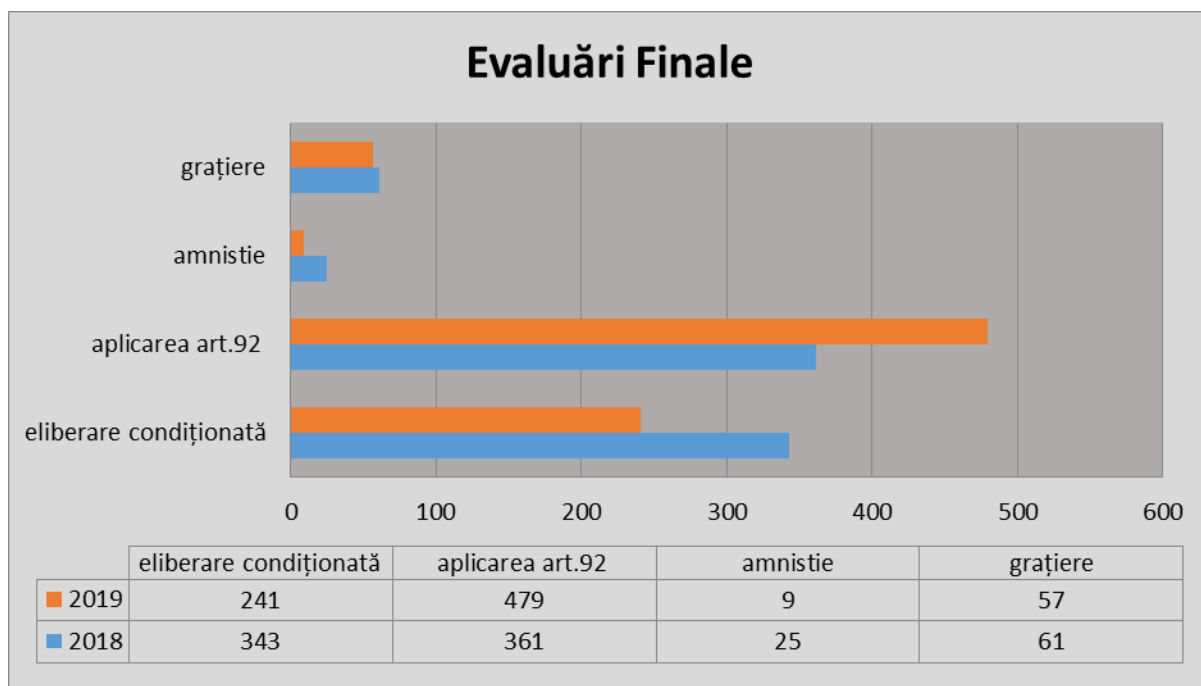
Pe parcursul a 9 luni ale anului 2019, au fost **evaluați inițial 3629 deținuți**, comparativ cu 3795 evaluări realizate în perioada analogică a anului 2018, indicator în descreștere cu 4%.

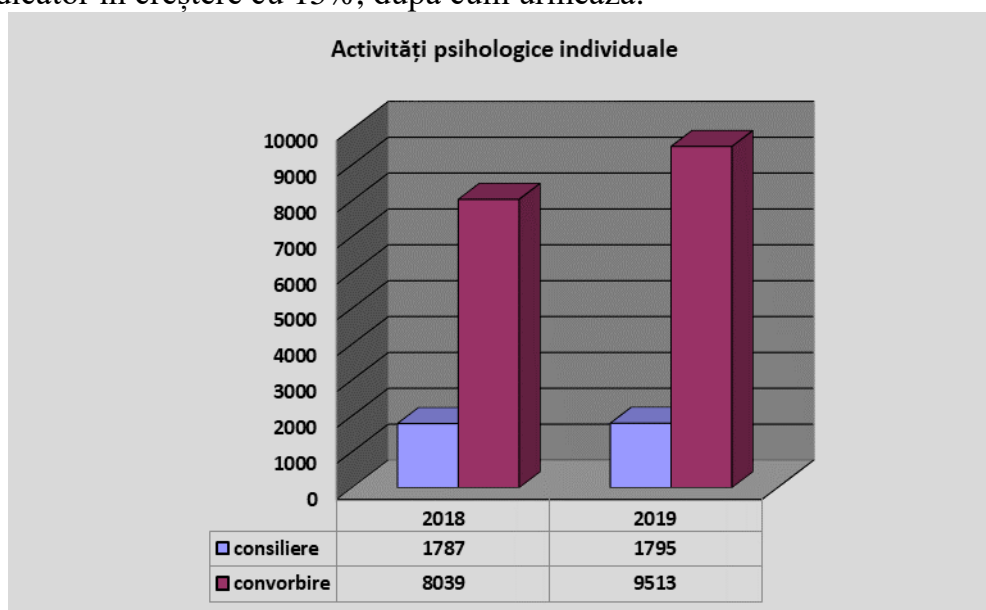
Cu referire la evaluarea psihologică continuă, psihologii au desfășurat **3079 evaluări periodice** comparativ cu 2191 evaluări desfășurate în perioada analogică a anului precedent, indicator în creștere cu 29%.

Totodată, au fost efectuate **786 evaluări finale**, comparativ cu 805 evaluări efectuate în perioada similară a anului precedent, indicator în descreștere cu 2%.

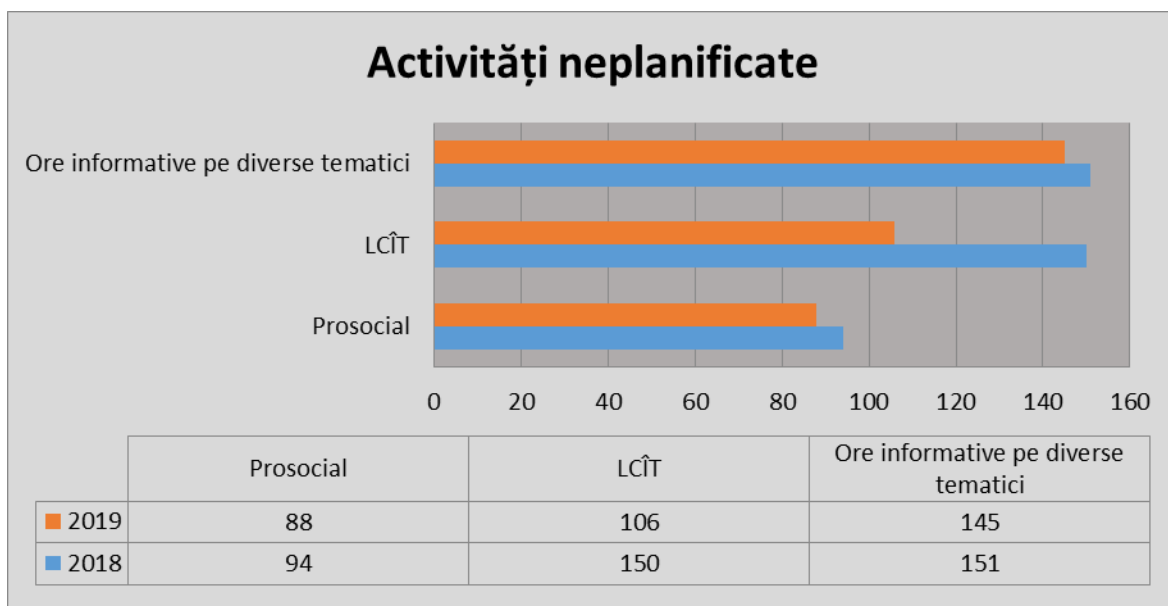
Cu referire la activitățile psihologice individuale, au fost desfășurate **1795 consilieri individuale** cu deținuții (2018-1787), indicator în creștere cu 0,5% și **9513 convorbiri individuale** (2018-8039), indicator în creștere cu 15%, după cum urmează:

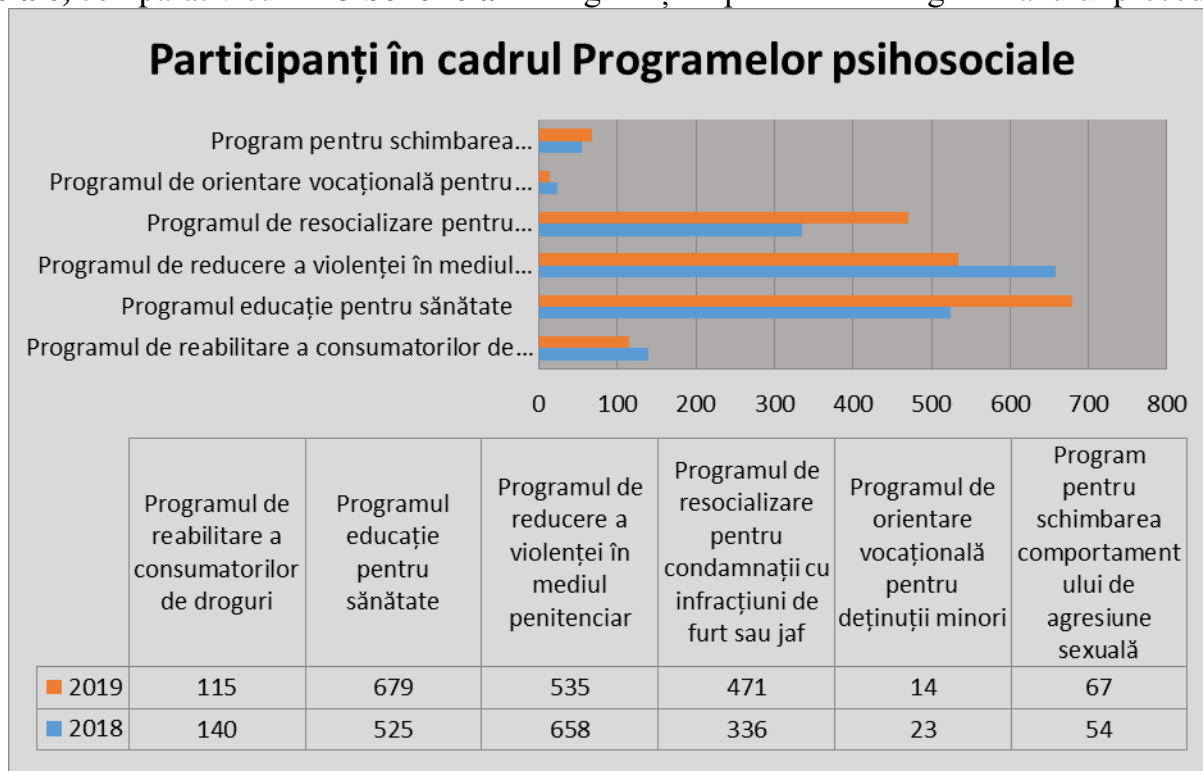
După cum se observă, diferența dintre numărul de consilieri desfășurate în anul curent comparativ cu perioada similară a anului precedent, nu este semnificativă. În schimb, făcând o comparație pe categoriile de instituții se remarcă o creștere semnificativă de circa 50% a consilierilor psihologice desfășurate în IUP, și o descreștere în cazul consilierilor psihologice desfășurate cu minorii de aproximativ 78%.

Referitor la numărul total de convorbiri individuale înregistrate comparativ cu perioada analogică a anului precedent, se observă o ușoară creștere cu 16%, cele mai multe convorbiri fiind înregistrate în IP, cu o depășire de 25%, și o scădere a convorbirilor individuale în cazul minorilor cu 20%.

De asemenea, au fost desfășurate **339 de activități de grup neplanificate**, din care fac parte orele individuale din Programul PROSOCIAL, LCÎT și lecțiile informative pe diverse tematici (la diverse tematici au participat 1431 deținuți), comparativ cu **395 de activități de grup neplanificate** (la diverse tematici au participat 1426 deținuți) înregistrate în perioada similară a anului precedent, ceea ce constituie o descreștere cu circa 14%.

Cu referire la **programele de asistență psihologică**, remarcăm o creștere nesemnificativă a participanților la programe în proporție de aproximativ **8%**, comparativ cu perioada similară a anului precedent. Astfel, la data raportării sunt înregistrați **1881 beneficiari ai programelor psihosociale**, comparativ cu **1723 beneficiari** înregistrați în perioada analogică a anului precedent.

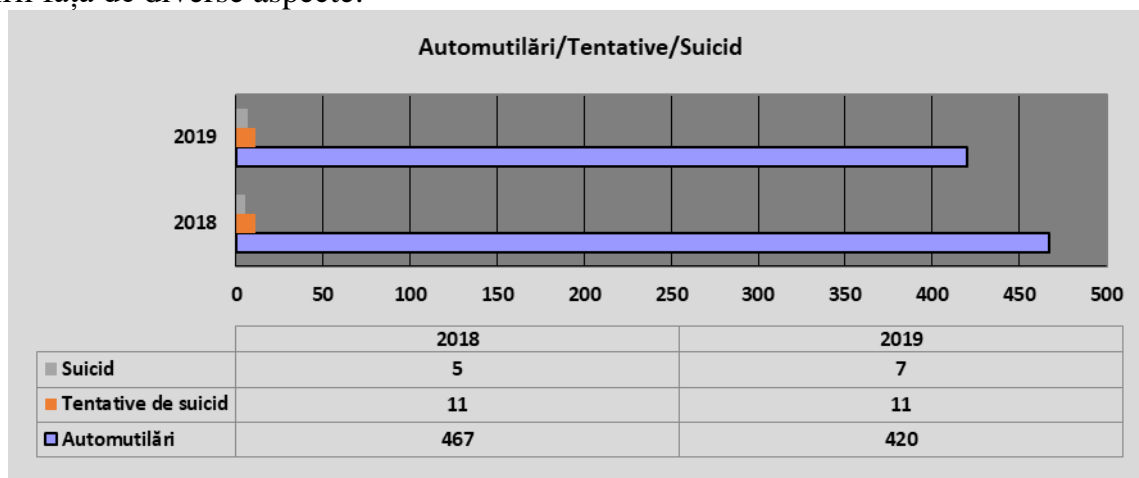
De asemenea, menționăm că în cadrul Penitenciarului nr.9-Pruncul, începînd cu 30.07.2018 funcționează **Comunitatea Terapeutică**, în cadrul căreia se dețin actualmente **15 rezidenți** (2018-8), fiind constatată o creștere cu aproximativ 47%.

Cu referire la cazurile de suicid/tentativele de suicid în instituțiile penitenciare, trimestrial se întocmește lista persoanelor cu grad sporit de risc, inclusiv a celor predispuse spre acțiuni de automutilare și suicid/tentativă de suicid. Prin urmare, persoanele identificate sunt incluse în diverse activități profilactice, individuale și de grup.

Astfel, pe parcursul perioadei de referință s-au înregistrat **420 cazuri de automutilări** (2018-467), **7 cazuri de suicid** (2018-5) și **11 tentative de suicid** (2018-11). Făcînd o analiză, atestăm o

descreștere a numărului de automutilări cu 10% și o creștere a cazurilor de suicid cu 28%, în timp ce numărul tentativelor de suicid fiind același.

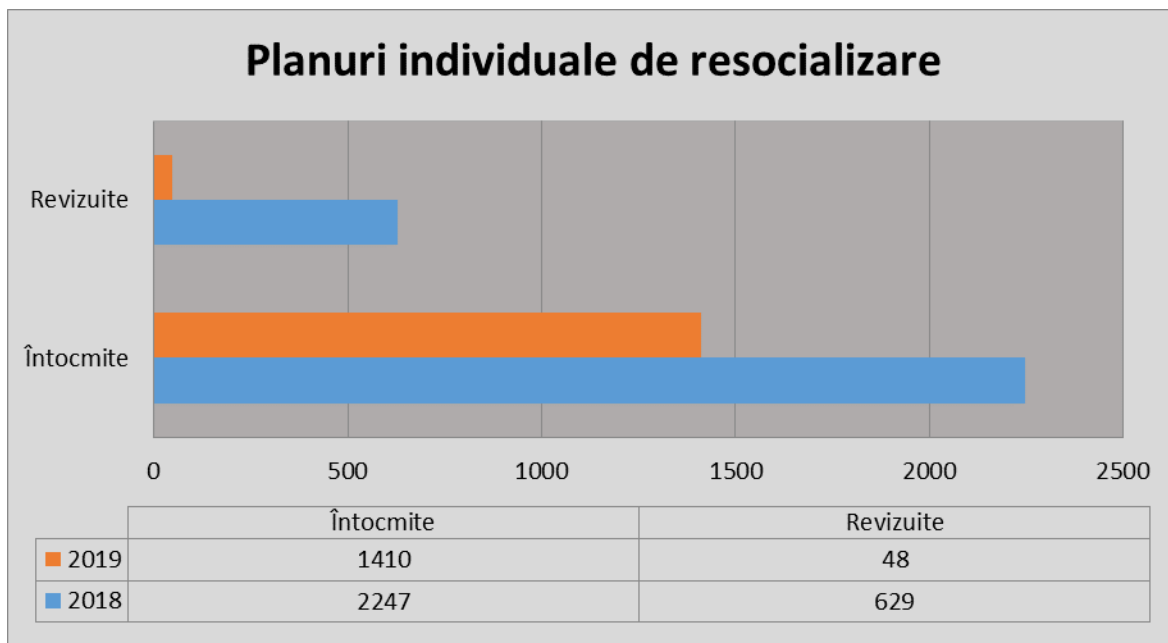
Majoritatea cazurilor sunt înregistrate în izolatoarele de urmărire penală, fiind un gest disperat, impulsiv de a dovedi nevinovăția sau a curma suferința provocată de dificultățile de adaptare și de limitare a libertății personale. În instituțiile penitenciare predominând caracterul manipulativ în a obține unele beneficii din partea administrației, precum și exprimarea nemulțumirii față de diverse aspecte.

În conformitate cu Instrucțiunea cu privire la grupa de risc (Ordin DIP nr.466 din 29.12.2015) deținuților ce fac parte din „grupa de risc” li se asigură asistența psihologică în funcție de problemele și necesitățile acestora. Astfel, pe parcursul perioadei de raport psihologii au luat **la evidență 1015 de deținuți**, comparativ cu 634 în perioada analogică a anului 2018, ceea ce constituie o creștere cu circa 37%:

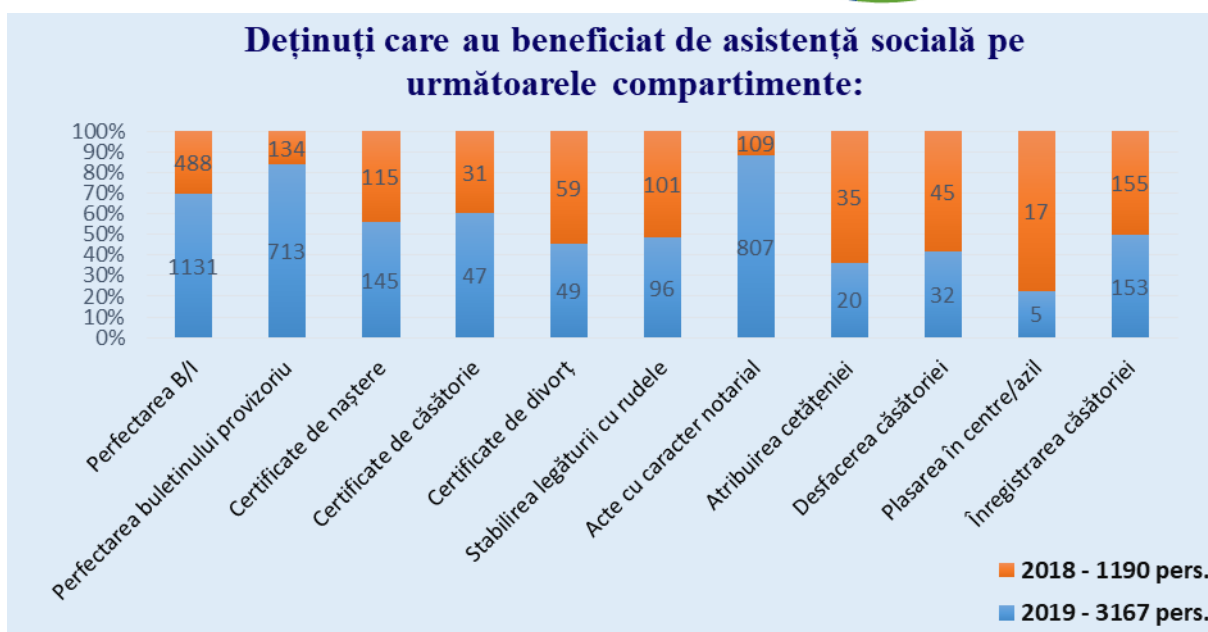
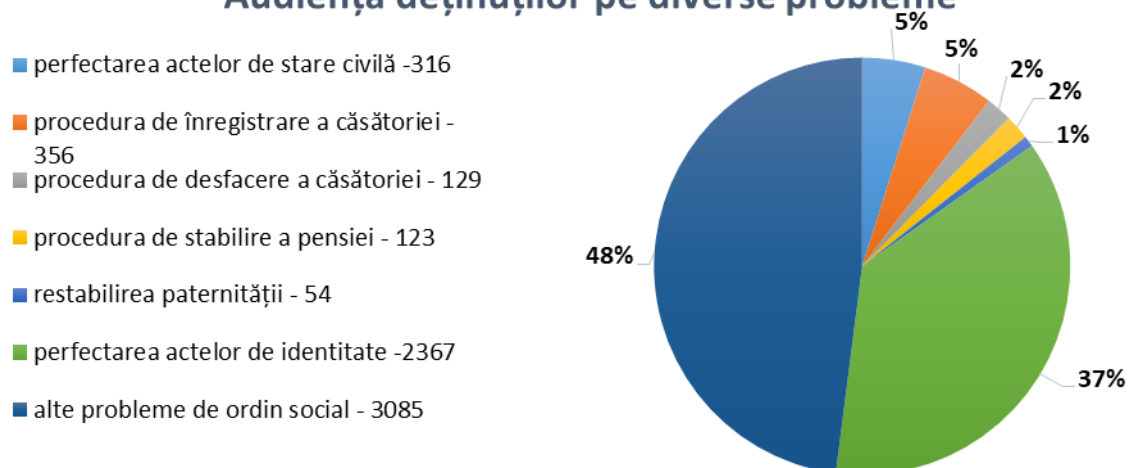
Perioada	Categoría I	Categoría II		Categoría III	
		Predispuși spre suicid	Predispuși spre automutilări	Dependenți de droguri	Dependenți de alcool
La evidență	Periculoși				
9 luni 2019	461	327	317	271	161
9 luni 2018	190	136	214	200	83

În conformitate cu prevederile Metodologiei privind Planul individual de resocializare pentru condamnatul matur/minor, ce presupune ansamblu de activități și/sau programe, stabilite de către o echipă multidisciplinară, în funcție de nevoile și riscurile identificate în procesul de evaluare și care sunt obligatorii pentru fiecare condamnat adult/minor, pe parcursul perioadei de referință au fost întocmite planuri individuale de resocializare, după cum urmează:

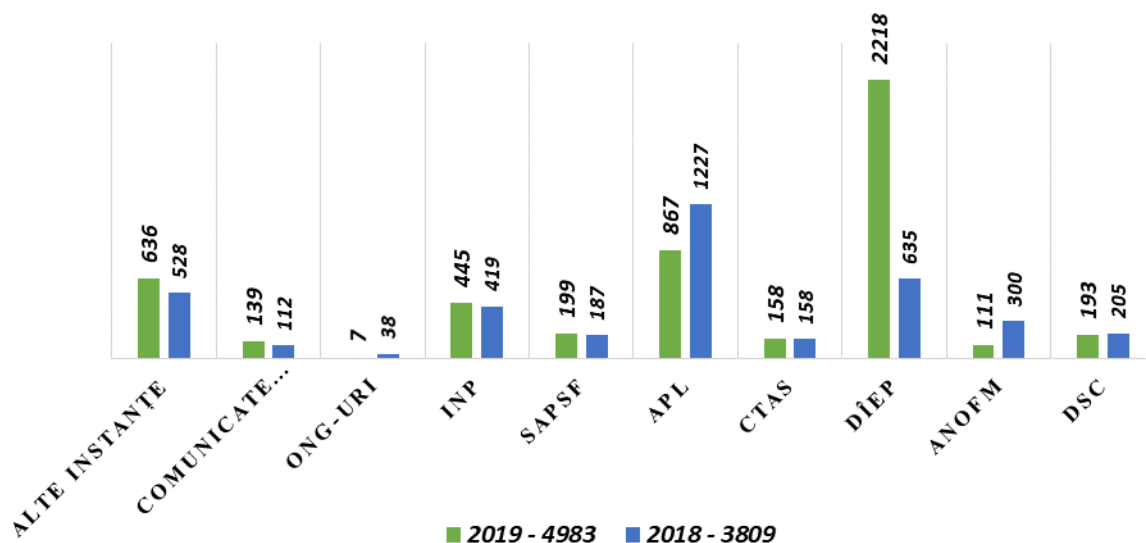

Cu referire la activitatea asistenților sociali, pe parcursul perioadei de referință au fost **evaluați social 3625 deținuți** cu 4% mai puțin (2018-3797) și au fost **primiți la audiență pe probleme sociale 6435 deținuți** (2018-6414), fiind menținut practic același indicator.

Audiența deținuților pe diverse probleme

Totodată, în vederea soluționării nevoilor sociale ale deținuților, de către asistenții sociali au fost întocmite și înaintate demersuri/ comunicate sau interpelări în diverse instanțe guvernamentale și non-guvernamentale, după cum urmează:

La **Programul de pregătire pentru liberare a deținuților „PROSOCIAL”** au participat **336 deținuți** (2018-463), indicator în descreștere cu 27%, iar la **Programul de pregătire pentru liberarea condiționată înainte de termen**, au participat **635 deținuți** (2018-860), fiind atestată la fel o descreștere cu circa 26%. În **Programul de pregătire pentru liberare**, au fost implicați **143 deținuți** (2018-136), ce constituie o creștere cu aproximativ 5%.

Conform Ordinului ANP nr.225 din 29.10.2018 ”cu privire la pilotarea Programului psiho-social destinat persoanelor în etate și cu dizabilități fizice în instituțiile penitenciare”, programul se desfășoară în 8 penitenciare, fiind înregistrați **94 participanți** (insituțiile penitenciare nr.2-Lipcani, nr.3-Leova, nr.4-Cricova, nr.6-Soroaca, nr.7-Rusca, nr.9-Pruncul, nr.12-Bender și nr.18-Brănești).

Menționăm faptul că, de către specialiștii asistenți sociali sunt desfășurate diverse activități unice cum ar fi: ore informative și ședințe de terapie socială, în total fiind desfășurate **484 ore/ședințe** cu implicarea a **2358 deținuți**.

Actualmente, **224 deținuți** din cadrul instituțiilor penitenciare **beneficiază de pensii** (2018-412), fiind atestată o descreștere cu circa 47%. Prin urmare, din numărul total (224) **88 deținuți primesc pensie pentru dizabilitate** (2018-156), iar **136 pentru limită de vârstă** (2018-156).

De asemenea, informăm că actualmente, se dețin **225 persoane cu dizabilități** (2018-183), indicator în creștere cu 19%, dintre care: **cu grad sever-4** (2018-12); **cu grad accentuat-133** (2018-102); **cu grad mediu-88** (2018-69).

La finele perioadei de raport, în Penitenciarul nr.16-Pruncul, se dețineau **7 mame cu 8 copii** până la vârsta de 3 ani în sectorul “Casa mamei și copilului” și în Penitenciarul nr.7-Rusca, se dețineau **4 mame cu 4 copii** până la vârsta de 3 ani, inclusiv **2 deținute minore**.

9. Siguranța și regimul penitenciar

Cu referire la documentarea măsurilor de regim, în vederea fortificării regimului de deținere, menținerii ordinii de drept, depistării și descoperirii infracțiunilor ce se pregătesc sau se săvârșesc în penitenciar, de către serviciile abilitate în acest sens, au fost efectuate **8380 percheziții** (2018-9792), ce constituie o descreștere cu 14% în raport cu perioada analogică a anului precedent, dintre care: **planificate-4508** (2018-4896), indicator în descreștere cu 8% și **inopinate-3872** (2018-4896), indicator în descreștere cu 21%.

Ulterior, la punctele de trecere și control, cât și la edificiile de pază a instituțiilor penitenciare, au fost efectuate **641 măsuri de regim** (2018-515) cu 19% mai mult, în rezultatul cărora au fost reținute **53 persoane civile** (2018-124) care au încercat să introducă obiecte și substanțe interzise spre folosire de către condamnați, fiind atestată o descreștere cu 57%.

În rezultatul măsurilor de regim desfășurate, au fost depistate și ridicate de la condamnați, din ascunzișuri și de la persoane civile, următoarele obiecte interzise :

Nr	Obiecte interzise	9 luni 2019	9 luni 2018
1.	Obiecte tăioase – spongioase (buc.)	393 / 376	663 / 586
2.	Băuturi alcoolice / bragă (litri)	654,75 / 12823,5	1050,4 / 9450,79
3.	Bani (lei / valută)	7828,5 / 1008,7 euro, 3 \$, 1 leu ro, 10 leva blg., 10 bani nmp	6353,9 / 363 euro, 2 \$, 520 rub RF, 310 rub PMR
4.	Substanțe narcotice (gr.)	566,203 gr. marijuana, 71,287 gr. hașiș, 0,076 gr. buprenorfin, 0,231 gr. heroina, 0,032 gr. ibuprofen, 192,136 gr. metadon uscat; 115 ml metadon, 179,415 gr mac., 4 caz în gestiune	741,43 gr.marihuana, 257,481 gr.hasis, 0,04 gr.rasina canabis, 60 ml metadon, 0,352 gr. buprenorfin, 29,102 gr.pseudoefidrin, 0,825 gr. PVP, 5 pastile Subutex, 0,0157 gr. metaamfitamin, 2,501 gr.metabenzodiazepim
5.	Telefoane mobile (buc.)	1721	2639

În perioada de referință au fost înregistrate următoarele **situații negative în instituțiile penitenciare:**

- **leziuni corporale: 937 de cazuri** depistate în mediul deținuților (2018-793) ce constituie o creștere cu 15%, dintre care **240 de cazuri sosiți din izolatoarele inspectoratelor de poliție** (2018-184) indicator în creștere cu 23%, cele mai frecvente cazuri fiind înregistrate în penitenciarele: nr.13-Chișinău (234 leziuni, dintre care 128 din IP), nr.11-Bălți (115 leziuni, dintre care 74 din IP), nr.17-Rezina (127 leziuni dintre care 22 din IP), nr.4-Cricova (72 leziuni). Prin urmare, cele mai frecvente motive de apariție a leziunilor corporale sunt: căderea de pe pat, provocarea leziunii din neatenție, căderea în baie, apariția leziunii în timpul sportului, etc. Totuși, din numărul total de leziuni corporale, **124** au fost stabilite în urma **altercațiilor dintre deținuți** (2018-98), indicator în creștere cu 21%;

- **aplicarea forței fizice: 258 cazuri de aplicare a forței fizice** (2018-286) și **171 cazuri de aplicare a mijloacelor speciale** asupra deținuților (2018-185), astfel fiind atestată o descreștere cu 10% la capitolul aplicarea forței fizice și la aplicarea mijloacelor speciale o descreștere cu 8% comparativ cu perioada analogică a anului precedent. Cele mai frecvente cazuri s-au produs în penitenciarele: nr.11-Bălți (54/47 cazuri); nr.17-Rezina (48/37 cazuri); nr.13-Chișinău (40/31 cazuri); nr.5-Cahul (27/22 cazuri). Toate cazurile au fost documentate corespunzător, cu întocmirea actelor necesare de constatare a faptului;

- **atac asupra colaboratorilor: 13 cazuri fiind stabilite ca tentativă de atac** (2018-15), ce constituie o descreștere cu circa 13%, în penitenciarele nr.18-Brănești (5), nr.3-Leova (2), nr.11-Bălți (2) și nr.13-Chișinău (2). Pe toate cazurile au fost întocmite materialele corespunzătoare conform art.273 CPP și ulterior au fost remise către procuratură în rezultatul cărora au fost intentate dosare penale;

- **greva foamei: 624 de cazuri** de declarare a grevei foamei (2018-597) indicator în creștere cu 4%, cele mai frecvente cazuri fiind înregistrate în penitenciarele nr.11-Bălți (94 cazuri), nr.17-

Rezina (90 cazuri) și nr.13-Chișinău (71 cazuri). Faptul că cele mai multe cazuri au fost înregistrate anume în aceste instituții, se datorează statutului de izolator de urmărire penală pe care îl dețin, respectiv condițiilor și regimului de detenție;

- **automutilări: 429 de cazuri** (2018-500), fiind atestată o descreștere cu 14%, cele mai frecvente cazuri au fost înregistrate în penitenciarele nr.11 Bălți (74 cazuri), nr.18-Brănești (61 cazuri) și nr.13-Chișinău (60 cazuri). Diminuarea numărului de automutilări, se datorează măsurilor de regim intensificate și reacționării prompte a efectivului în vederea prevenirii acestor cazuri.

Astfel, conform activităților planificate, de către direcția de resort au fost efectuate **184 vizite inopinate**, din care **145 controale inopinate** și **39 măsuri de regim** (percheziții).

Totodată, în comun cu Direcția logistică și administrația Penitenciarului nr.16-Pruncul, la 17.09.2019 au fost transferați condamnații din sectorul TBC ai Penitenciarului nr.17-Rezina (condamnați care se refuză de tratamentul TBC).

În vederea respectării prevederilor art.205 Cod de executare privind deținerea separată a condamnaților pe tipuri de penitenciare și regimuri de detenție, au fost efectuate transferuri (27 condamnați), astfel fiind rezolvată parțial problema aglomerării deținuților pe motive de securitate personală pe art.206 în penitenciarele sus-menționate. De asemenea, în urma analizei situației privind deținerea condamnaților în regim inițial ca sancțiune disciplinară, s-a stabilit că un număr de aproximativ de 70 condamnați, nu se dețin în sectoare specializate prin separare de altă categorie de deținuți, dar se dețin împreună cu cei de la regim comun. Astfel, a fost dispusă perfectarea a 30 decizii de transfer a condamnaților din penitenciarele nr.3-Leova, nr.4-Cricova, nr.9-Pruncul, nr.15-Cricova și nr.18-Brănești, cu transferarea acestora în sectoare specializate în regim inițial ca sancțiune disciplinară în penitenciarele nr.1-Taraclia și 5-Cahul. Motivele care au stat la baza transferului sunt lipsa spațiilor necesare din sectoare specializate care sunt în penitenciare actualmente, supraaglomerarea spațiilor izolate cu condamnați pe art.206, precum și lipsa locurilor pentru izolare disciplinară (aplicare pe câteva zile).

Menționăm că, de către reprezentanții Direcției siguranță și regim penitenciar au fost efectuate **38 percheziții** dintre care: **generale-12** (implicarea Detașamentelor mixte- Sud, Centru și Nord); **inopinate-16**; **cu aparatul (CAM-105 W)-10**; **în baza dosarelor penale pornite de către INI al MAI (8 cazuri)**. Prin urmare, în rezultatul acestor măsuri, au fost depistate și ridicate obiecte interzise după cum urmează:

№	Obiecte interzise	9 luni 2019	9 luni 2018
1.	Telefoane mobile (buc.)	233	277
2.	Bani (lei / valută)	127 / -	700 / 2 \$
3.	Băuturi alcoolice / bragă (litri)	91 / 821	117,45 / 741
4.	Substanțe narcotice (gr. / cazuri)	7 cazuri	11 cazuri
5.	Accesorii pentru telefoane mobile (buc.)	554	509
6.	Altele (buc.)	1819	365

La 01.10.2019, numărul condamnaților în privința cărora au fost aplicate măsuri de asigurare a securității personale conform art.206 Cod de executare, constituia **432 deținuți**, comparativ cu 363 deținuți înregistrați în perioada analogică a anului precedent, cu aproximativ 16% mai mulți.

În urma desfășurării activității speciale de investigații la compartimentul **prevenirii acțiunilor ilicite din partea deținuților** în instituțiile penitenciare, pe parcursul perioadei de referință, s-a înregistrat comiterea a **306 fapte ilicite** (2018-211), indicator în creștere cu 31%.

Denumirea	9 luni 2019	9 luni 2018
Circulația ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor în SP și transmiterea ilegală a unor obiecte interzise persoanelor deținute în penitenciare (art. 217-217/5 și art. 322 CP RM)	230	93
Furt (art. 186 CP RM)	1	-
Tâlhăria (art. 188 CP RM), șantaj(art. 189 CP RM)	-	3
Articolul 150 ¹ . Justificarea publică a sinuciderii	2	1
Nesupunerea prin violență cerințelor administrației penitenciarului (art.321 CP RM) și acțiuni ce dezorganizează activitatea penitenciarului(art.286 CP RM)	13	7
Escrocheria (art.190 CP RM)	-	-
Evadarea din locurile de detenție, eschivări de la ispășirea pedepsei (art.317; 319 CP RM)	9	2
Amenințarea sau violența săvârșită asupra unei persoane cu funcție de răspundere sau a unei persoane care își îndeplinește datoria obștească (art.349 CP RM)	12	12
Încălcarea regulilor de circulație a substanțelor, materialelor și deșeurilor radioactive, bacteriologice sau toxice (art.224 CP RM)	-	1
Coruperea pasivă (art.324 CP RM) și coruperea activă (325 CP RM)	-	1
Proxenetismul (art.220 CP RM)	-	-
Crearea sau conducerea unei organizații criminale (art.284 CP RM)	-	-
Huliganismul (art.287 CP RM)	-	1
Fabricarea, procurarea, prelucrarea, păstrarea, transportarea, folosirea sau neutralizarea substanțelor explozive ori a materialelor radioactive (art.292 CP RM)	-	-
Vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății (art.151 CP RM)	1	3
Acțiuni violente cu caracter sexual (art.171, 172 CP RM)	1	1
Abuzul de putere sau abuzul de serviciu (art.327 CP RM)	-	5
Luarea, sustragerea, tănuirea, degradarea sau distrugerea documentelor, imprimatelor, ștampilelor sau sigiliilor (art.360 CP RM)	-	-
Trafic de ființe umane (art.165 CP RM)	-	-
Traficul de influență (art. 326 CP RM), Tortura și tratamentele inumane(art.166/1 CP)	2	1
Transmiterea sau tentativa de a transmite către deținuți obiecte, substanțe, produse interzise (art.343, 354 Cod Contravențional a RM), procurarea ori păstrarea ilegală de droguri (85 Cod Contravențional RM)	34	76
Vătămarea integrității corporale (art. 78 Cod Contravențional a RM).	-	3
Neîndeplinirea obligațiilor de întreținere, de educare și de instruire a copilului (art.63 Cod Contravențional a RM).	-	1
Distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor străine (art.104 CC)	1	-
TOTAL	306	211

10. Activitatea logistică

În vederea îmbunătățirii condițiilor de detenție (conform Recomandărilor CPT), anual sunt planificate acțiuni de reparație, amenajare și dotare cu obiecte de inventar a spațiilor de locuit. Astfel, în Penitenciarul nr.13-Chișinău sunt demarate lucrările de reabilitare a spațiilor de detenție a blocurilor de regim nr.2 și nr.3, exprimate prin substituirea geamurilor, tehnicii sanitare, fiind

desfășurate lucrări de reparare și consolidare a acoperișurilor blocurilor de regim cât și a altor edificii. În Penitenciarul nr.16-Pruncul sunt în faza de finisare lucrările de reparații și amenajare a unui sector destinat pentru cazarea deținuților bolnavi de TBC, care urmează a fi transferați din cadrul Penitenciarului nr.17- Rezina.

Menționăm că, în toate penitenciarele s-au desfășurat lucrări de reabilitare a blocurilor alimentare, inclusiv prin substituirea mobilierului vechi cu unul nou, recent achiziționat. Astfel, în toate instituțiile penitenciare sunt în proces lucrări curente de reparații și reabilitări a spațiilor de detenție.

Cu referire la **obiectele în curs de realizare** inițiate în penitenciarele nr.3-Leova, nr.10-Goian și nr.11-Bălți, menționăm despre nivelul de executare:

- **„Reconstrucția clădirilor Penitenciarului nr.3-Leova”**, au fost constatate și sistematizate lucrări suplimentare ce nu au fost contractate, fiind incluse în proiectul de execuție care a fost avizat în instanțele de resort și verificate în modul stabilit de legislație. Astfel, gradul de executare este de 98%. Pentru anul 2019 sunt alocate 4 000 000 lei, sumă suficientă pentru finalizarea obiectivului;

- **lucrările de reconstrucție a obiectului „Penitenciarului nr.10-Goian”** sunt realizate în mărime de 95%. Pentru anul 2019 sunt alocate 4299 mii lei, documentația de proiect este în proces de actualizare, ulterior urmează a fi contractate lucrările suplimentare și stabiliți termenii de finalizare;

- **„Construcția Casei de arest cu capacitatea de 650 locuri, în mun. Bălți (etapa I)”**, fiind definitivată ca structură patru blocuri de detenție și turnul de legătură, în proces de executare se află patru blocuri de detenție. Gradul de executare este de 45%. În anul 2019 sunt alocate 39 000 000 lei.

Suplimentar la măsurile întreprinse pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție în instituțiile penitenciare, au fost demarate procedurile de achiziție pentru:

a) procurarea produselor alimentare destinate alimentării deținuților în penitenciare pentru perioada anului 2020;

b) achiziționare a mobilierului destinat atât deținuților cât și pentru angajații sistemului administrației penitenciare;

c) livrarea bunurilor la depozitele ANP, care au fost achiziționate în prima jumătate a anului curent;

d) procurarea materialelor de construcții, utilajelor pentru cantine, cazangerii, apeducte, echipamente electrice și tehnică sanitară.

11. Organizarea muncii deținuților

Reieșind din datele evidenței contabile ale instituțiilor penitenciare, la 01.10.2019 **la munci remunerate** au fost **plasați 866 deținuți** (2018-747), ce constituie o creștere cu 14%, dintre care:

- **664** condamnați activează la **deservirea gospodărească a penitenciarelor** (2018-555), ce constituie o creștere cu 16%;

- **202** condamnați la diferite **munci contractuale cu agenți economici** (2018-192), indicator în creștere cu 5%.

Totodată, au fost coordonate și încheiate în mediu **58 de contracte de prestări servicii** de forță de muncă cu diferite persoane fizice sau/și juridice (2018-55), fiind atestată o creștere cu 5% și **18 contracte de locațiune/arendă/comodat** (2018-18).

De asemenea, comunicăm că în urma discuțiilor purtate cu SRL „Cristina Mold-Rom Simpex”, în cadrul Penitenciarului nr.18-Brănești urmează să fie creată o linie de producere. Astfel, reprezentanții agentului economic urmează să investească aproximativ 1000000 lei în repararea bunului imobil, cu implicarea în câmpul muncii a aproximativ 120 de deținuți.

În cadrul Penitenciarului nr.6-Soroca, întreprinderea română „Multico”, urmează să creeze o linie de producere a volanurilor auto prin prestarea serviciilor de către ÎS „Instituția OȘC 29/6”, cu implicarea în câmpul muncii a aproximativ 22 de deținuți.

Referitor la **salarizarea deținuților** antrenați la lucrări de deservire gospodărească a instituțiilor penitenciare, e de menționat despre aprobarea Ordinului ANP nr.304 din 27.09.2019 cu privire la retribuirea muncii condamnaților pentru executarea lucrărilor de deservire gospodărească.

La capitolul activității întreprinderilor de stat din cadrul sistemului administrației penitenciare, menționăm că în conformitatea cu Ordinul ANP nr.320 din 08.10.2019, aprobat în urma ședinței Consiliului consultativ din 04.10.2019, s-a dispus crearea unei instituții publice, dislocate în sediul central al ANP, cu competențe de administrare a industriei penitenciare și înaintarea proiectului de Hotărâre de Guvern privind crearea Instituției Publice prin reorganizarea întreprinderilor de stat din cadrul sistemului administrației penitenciare.

La moment, în lista întreprinderilor de stat fondate de APP au fost incluse: Întreprinderea de Stat „Bagos”; Întreprinderea de Stat „Sarmat”; ÎS „Temelia MC”; Întreprinderea de Stat „Flus”.

Actualmente, în cadrul sistemului administrației penitenciare își desfășoară activitatea: Întreprinderea de Stat „Russca”; Întreprinderea de Stat „Brănești”; Întreprinderea de Stat „Instituția OȘC 29/6 Soroca”; Întreprinderea de Stat „Complexul nr.1 Leova” și Întreprinderea de Stat „Casa de Comerț DIP”.

12. IT și comunicații

Activitatea direcției se axează pe asigurarea promovării tehnologiilor informaționale, gestionarea sistemelor informaționale automatizate, exploatarea și deservirea mijloacelor tehnice de securitate, instalate în cadrul subdiviziunilor structurale și subordonate ale Administrației Naționale a Penitenciarelor. Prin urmare, pe parcursul perioadei de referință, au fost desfășurate activități, după cum urmează:

- implementarea sistemului automatizat de evidență a documentelor (Managementul documentelor, Managementul petițiilor, Biblioteca electronică);
- achiziționarea și dotarea subdiviziunilor cu mijloace video portabile (113 camere body);
- repartizarea echipamentului și materialelor achiziționate pentru suplimentarea sistemelor de monitorizare video IP din dotarea subdiviziunilor subordonate ANP, precum și a consumabilelor necesare pentru menținerea în stare de funcționare a sistemelor tehnice de supraveghere video, semnalizare și comunicare;
- recepționarea echipamentului și materialelor achiziționate pentru suplimentarea sistemelor de monitorizare video, semnalizare, comunicare și detectare din dotarea subdiviziunilor subordonate ANP;
- renovarea parcului tehnicii de calcul al ANP, prin achiziționarea și repartizarea a: 21 notebook-uri, 18 imprimante MFU, urmează a fi achiziționate încă 54 seturi PC de birou;
- reabilitarea stării de funcționare a 141 unități de echipament MTS;
- efectuarea lucrărilor de modernizare (9 camere video substituite) și extindere (1 cameră video) a sistemului de supraveghere video din sediul principal al ANP.

13. Asistența medicală

Conform datelor prezentate în tabelul de mai jos, se constată că **morbiditatea generală** constituie **13265 cazuri**, în creștere cu 2% (2018-13585). În structura morbidității pe primul loc se situează tulburările mintale și comportamentale cu 3035 cazuri, urmate de bolile sistemului digestiv cu 2502 cazuri și patologiiile sistemului respirator cu 1588 cazuri.

Nr. d/o	Capitolul maladiei	9 luni 2017	9 luni 2018	9 luni 2019
1.	Boli infecțioase si parazitare	780	852	981
	<i>Tuberculoza</i>	61	82	112
2.	Tumori	44	36	30
3.	Bolile sîngelui	90	62	59
4.	Bolile endocrine	270	215	233

5.	Tulburări mintale și comportamentale	3330	3362	3035
6.	Bolile sistemului nervos	493	565	638
7.	Bolile ochiului și anexelor	470	553	408
8.	Bolile urechii și apofizei	230	178	149
9.	Bolile sistemului cardio-vascular	912	1000	1120
10.	Bolile sistemului respirator	1889	1989	1588
11.	Bolile sistemului digestiv	2084	2384	2502
12.	Bolile pielii și țesutului subcutanat	556	456	435
13.	Bolile sistemului articular	404	473	347
14.	Bolile aparatului genitor-urinar	723	684	675
15.	Malformații congenitale	6	1	1
16.	Traume și intoxicații	880	693	952
	Morbiditatea generală	13222	13585	13265

Mortalitatea la deținuți constituie **27 cazuri** (2018-17) ce constituie o creștere cu peste 37% comparativ cu perioada analogică a anului precedent. În structura mortalității pe prim plan se situează bolile sistemului cardiovascular, cancer și suicid. Structura detaliată a mortalității în rândurile deținuților, este redată în dinamică pe ultimii 3 ani, după cum urmează:

Nr. d/o	Maladia	2017 9 luni	2018 9 luni	2019 9 luni
1.	Tuberculoza	2	-	2
	și HIV / TB	1	-	-
2.	SIDA propriu zis (fără TB)	1	-	-
3.	Cancer	8	2	5
4.	Bolile sistemului nervos	3	1	1
5.	Bolile sistem cardiovascular	7	7	7
6.	Bolile sistem respirator (fără TB)	3	-	1
7.	Bolile sistem digestiv	3	1	2
8.	Leziuni traumatice, intoxicații	-	1	2
9.	Suicid	3	5	7
10.	Altele	1	-	-
	Total	30	17	27

Pentru realizarea obiectivelor, și asigurarea asistenței medicale calificate persoanelor deținute în instituțiile penitenciare au fost încheiate **60 de contracte** cu agenții economici în sumă totală de **7985713.902 lei**.

Conform Programului de control al tuberculozei în sistemul administrației penitenciare pentru anii 2016-2020, pe parcursul perioadei de referință, au fost depistate **53 cazuri de tuberculoză la deținuți** (2018-60), ce constituie o scădere cu circa 12%, inclusiv 35 cazuri noi (2018-43) și 18

recidive (2018-17). Tratamentul pacienților este efectuat prin scheme standardizate, conform Strategiei DOTS și DOTS+. În anul 2018 a fost estimat necesarul de medicamente antituberculoase pentru anul curent și solicitată procurarea lor din surse bugetare prin intermediul PNUD.

În conformitate cu Programul național de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și ITS în sistemul penitenciar pentru anii 2016-2020, în sistemul administrației penitenciare la moment se află în evidență **158 pacienți HIV** (2018-132), indicator în creștere cu 16%. De tratament antiretroviral beneficiază 145 deținuți (2018-105), ce constituie o creștere cu aproximativ 27%, inclusiv 23 pacienți noi incluși în tratament (2018-19) și 12 pacienți care au reinițiat tratamentul (2018-0). De asemenea, menționăm că au fost efectuate **2073 teste rapide HIV pe sânge** (2018-1577), ce constituie o creștere cu 24%, dintre care 21 cazuri noi (2018-21) și 1 caz reconfirmat (2018-0).

Programul Terapia de substituție cu Metadonă derulează în 13 penitenciare, inclusiv în 4 IUP, numărul cumulativ fiind de **498 beneficiari** (2018-466), ce reprezintă o creștere cu aproximativ 6%. La finele perioadei de raport, de tratament permanent beneficiază **72 de persoane drog dependente** (2018-71), fiind incluși în tratament pe parcursul anului curent **16 beneficiari noi** (2018-21), **18 condamnați au fost finisat tratamentul** (2018-52) și **15 beneficiari au abandonat tratamentul** (2018-17). De asemenea, **27 condamnați** au beneficiat de **continuitatea tratamentului** (2018-21) prin transfer de caz de la Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Conform **Programului național decombateră a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2017-2021**, pe parcursul anului curent au fost **investigați 81 deținuți** (2018-79), fiind atestată o creștere cu 2%, **incluși în tratament 68 pacienți** (2018-55), fiind atestată la fel o creștere cu 19%. Actualmente beneficiază de tratamentul hepatitei virale **C- 28 deținuți**.

Pentru ca pacienții să beneficieze de tratamentul hepatitelor virale C, a fost încheiat un contract suplimentar cu Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul Republican de Diagnosticare Medicală în sumă de 300 mii lei.

Menționăm că la moment 15 secții medicale din cadrul instituțiilor penitenciare au obținut autorizații sanitare de funcționare și 7 instituții penitenciare au pregătit dosarele pentru acreditarea serviciilor medicale din cadrul sistemului administrației penitenciare.

La comisia medicală specială ANP **pentru liberare pe boală de la ispășirea pedepsei** au fost **prezenți 6 pacienți**, dintre care: 1 s-a eliberat, 1 a decedat și 4 sunt în așteptarea deciziei instanței de judecată.

14. Inspekția penitenciară

Pe parcursul perioadei de referință, au fost organizate și desfășurate **inspekții tematice și complexe**, după cum urmează:

- evaluarea condițiilor și capacității de deținere ale sectorului spital din Penitenciarul nr.17-Rezina, în care se dețin condamnații bolnavi de tuberculoză;
- evaluarea condițiilor și capacității de deținere a secției ftiziologie nr.1 și a secției ftiziologie nr.2 din Penitenciarul nr.16-Pruncul, în care se dețin condamnații bolnavi de tuberculoză;
- verificarea încăperilor și modului de păstrare a produselor alimentare în instituțiile penitenciare: nr.1-Taraclia, nr.2-Lipcani, nr.3-Leova, nr.4-Cricova, nr.5-Cahul, nr.6-Soroaca, nr.7-Rusca, nr.10-Goian, nr.11-Bălți, nr.15-Cricova, nr.16-Pruncul, nr.17-Rezina, nr.18-Brănești;
- evaluarea capacității de funcționare a sectorului de tip deschis Basarabeasca a Penitenciarului nr.1-Taraclia;
- evaluarea capacității și a condițiilor de detenție în Penitenciarul nr.10-Goian;
- verificarea modului de angajare a condamnaților în câmpul muncii, în conformitate cu Dispoziția nr.49d din 28.12.2018 privind exercitarea controlului asupra respectării actelor normative la desemnarea condamnaților pentru deservirea gospodărească a penitenciarelor;
- verificarea datelor privind timpul de muncă prestat de către asistenții medicali din instituțiile penitenciare: nr.1-Taraclia, nr.2-Lipcani, nr.3-Leova, nr.4-Cricova, nr.5-Cahul, nr.6-

Soroca, nr.7-Rusca, nr.9-Pruncul, nr.10-Goian, nr.11-Bălți, nr.13-Chișinău, nr.15-Cricova, nr.16-Pruncul, nr.17-Rezina, nr.18-Brănești;

- verificarea modului de păstrare a obiectelor tăioase, spongioase și contondente (cuțite, topoare, ciocane, bricege etc.) în penitenciarele: nr.1-Taraclia, nr.3-Leova, nr.4-Cricova, nr.5-Cahul, nr.6-Soroca, nr.15-Cricova;

- evaluarea capacității reale de deținere în Penitenciarul nr.5-Cahul;

- evaluarea respectării normelor de cazare a deținuților din Penitenciarul nr.18-Brănești;

- verificarea numerotării celulelor/spațiilor de detenție din toate instituțiile penitenciare;

- inspectarea tematică, ca urmare a sesizării Avocatului Poporului, cu privire la îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor funcționale de către angajații Penitenciarului nr.13-Chișinău (neacordarea asistenței medicale, lipsirea de hrană, neînregistrarea cererilor deținuților de către angajații secției secretariat, dezacordul cu orarul plimbărilor în acest penitenciar, ca urmare a petiției unui deținut);

- verificarea condițiilor de păstrare a legumelor și stocurilor acestora în instituțiile penitenciare: nr.1-Taraclia, nr.2-Lipcani, nr.3-Leova, nr.4-Cricova, nr.5-Cahul, nr.6-Soroca, nr.7-Rusca, nr.9-Pruncul, nr.11-Bălți, nr.15-Cricova, nr.16-Pruncul, nr.17-Rezina, nr.18-Brănești;

- verificarea documentelor prin care a fost recepționată mobila pentru camera de întrevederi în Penitenciarul nr.17-Rezina;

- verificarea respectării regulilor de cazare și asigurare materială a deținuților din instituțiile penitenciare, în conformitate cu Dispoziția nr.48d din 25.05.2019;

- verificarea condițiilor de detenție și legalității deținerii condamnaților care se află la regim deschis sau fără escortare în afara liniei de pază a instituțiilor penitenciare: nr.2-Lipcani, nr.4-Cricova, nr.6-Soroca, nr.7-Rusca, nr.17-Rezina, nr.18-Brănești;

- verificarea procedurii de efectuare a transferurilor bănești din Penitenciarul nr.7-Rusca;

- verificarea condițiilor de detenție din Penitenciarul nr.11-Bălți;

- verificarea acordării dreptului la întrevederi cu rudele deținuților din Penitenciarul nr.6-Soroca;

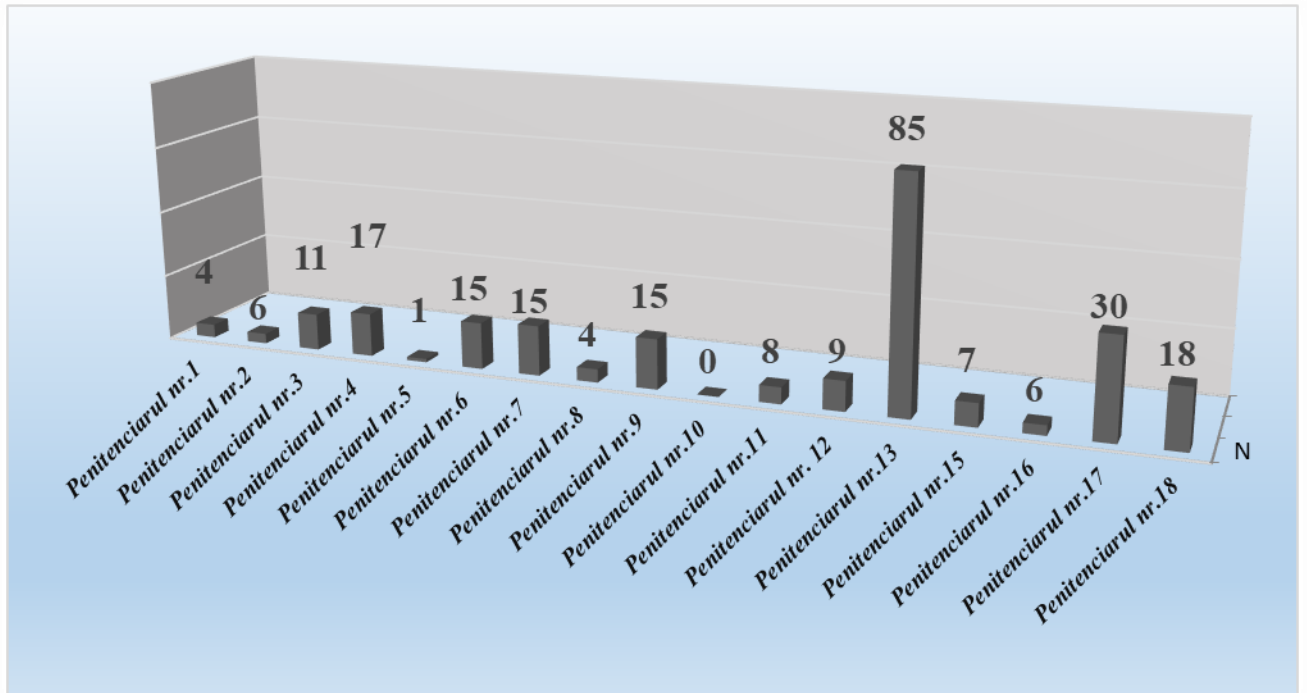
- verificarea respectării prevederilor Legii nr.278 din 14.12.2007 privind controlul tutunului în Penitenciarul nr.4-Cricova;

- verificarea nivelului de corectitudine a evidenței, menținerii și bunei gestionări a transportului aflat la evidența Penitenciarului nr.18-Brănești.

Astfel, ca urmare a inspecțiilor efectuate, a fost stabilită situația de fapt în penitenciare în privința nivelului de realizare, în conformitate cu cerințele regulamentare, a aspectelor verificate, fiind prezentate, în materialele de sinteză, cele mai des întâlnite disfuncționalități și fiind propuse măsuri necesare în vederea remedierii deficiențelor constatate pe parcursul controalelor tematice și inopinate.

Totodată, ca urmare a abaterilor constatate pe parcursul efectuării inspecțiilor, a fost propusă inițierea a **16 anchete de serviciu**, dintre care 10 au fost transmise, spre examinare, Direcției protecție internă, iar 6 anchete de serviciu desfășurate de Direcția inspecție penitenciară, **2** sesizări fiind transmise în adresa Procuraturii Generale a Republicii Moldova privind pretinse acte de tortură și tratament inuman etc.

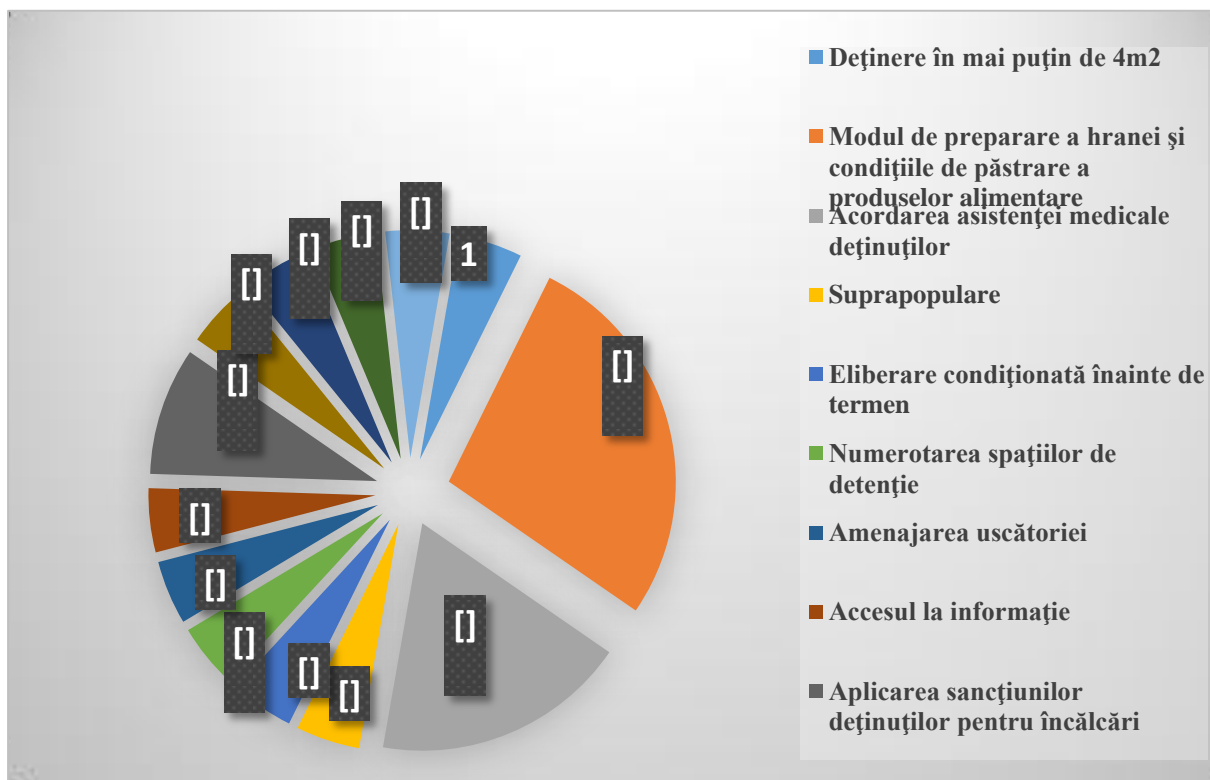
Astfel, pe parcursul perioadei de referință au fost **examineate 251 petiții** (2018-267), indicator în descreștere cu circa 6%:

Tematicile cel mai des întâlnite în petițiile examinate țin de: asistența medicală din penitenciare; condițiile materiale și de trai; asigurarea dreptului la viață și integritate fizică (psihică); asigurarea condițiilor sanitare și condițiilor pentru igiena personală; solicitarea audienței; efectuarea inspecției penitenciare; fumatul în locuri interzise; asigurarea dreptului la petiționare; antrenarea la muncă; liberarea condiționată înainte de termen etc.

În urma inspecțiilor efectuate, petițiilor parvenite, cât și convorbirilor desfășurate cu persoanele private de libertate, au fost întocmite **36 de sesizări** (2018-16), ce constituie o creștere cu 55%.

Tematica sesizărilor întocmite

Prin realizarea, examinarea, întocmirea și expedierea sesizărilor, Direcția inspecție penitenciară are drept scop identificarea și corectarea deficiențelor, stabilirea responsabilităților, precum și analiza cauzelor neregulilor/abaterilor constatate, în scopul prevenirii pe viitor a acestora.

De asemenea, în scopul respectării legalității în sistemul administrației penitenciare, au fost realizate următoarele activități:

- evaluarea, examinarea și generalizarea datelor referitoare la condițiile de amenajare și utilare a cantinelor în instituțiile penitenciare, precum și dispunerea măsurilor în privința înlăturării aspectelor problematice;
- întocmirea și coordonarea cu subdiviziunile structurale și subordonate a materialelor necesare pentru evaluarea (pașaportizarea) condițiilor și capacității de deținere în instituțiile penitenciare, prin prisma respectării prevederilor art.3 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;
- întocmirea notei informative cu privire la numărul persoanelor deținute în instituțiile penitenciare și repartizarea acestora pe sectoare;
- întocmirea notei informative cu privire la unele deficiențe ale constatării consumului de băuturi alcoolice de către deținuți sau stării de ebrietate a acestora;
- întocmirea notei informative referitoare la condițiile de detenție și legalitatea deținerii condamnaților care se află la regim deschis sau fără escortare în afara liniei de pază a instituțiilor penitenciare nr.2-Lipcani și nr.4-Cricova;
- întocmirea notei informative cu privire la verificarea condițiilor de păstrare ale legumelor și stocurilor acestora în penitenciarele nr.3-Leova și nr.4-Cricova.

15. Protecția internă

Pe parcursul perioadei de referință au fost expediate **în adresa organelor de drept 12 sesizări** pentru stabilirea prezenței componentei infracționale în acțiunile angajaților instituțiilor penitenciare (2018-39), ce constituie o descreștere cu 69%.

La capitolul anchete de serviciu realizate, s-a atestat o descreștere cu 54%, de la **56 anchete de serviciu** efectuate în anul curent, comparativ cu **124** anchete efectuate în perioada analogică a anului precedent.

Totodată, au fost efectuate **150 vizite**, comparativ cu 40 vizite efectuate în aceeași perioadă a anului precedent, fiind remarcată o creștere cu aproximativ 73%.

Pe parcursul perioadei de referință au parvenit spre examinare **303 petiții** cu 13% mai mult comparativ cu **262 petiții examinate** în perioada analogică a anului precedent. La fel, au parvenit **28 sesizări** cu 18 % mai mult comparativ cu perioada analogică a anului precedent (2018-23).

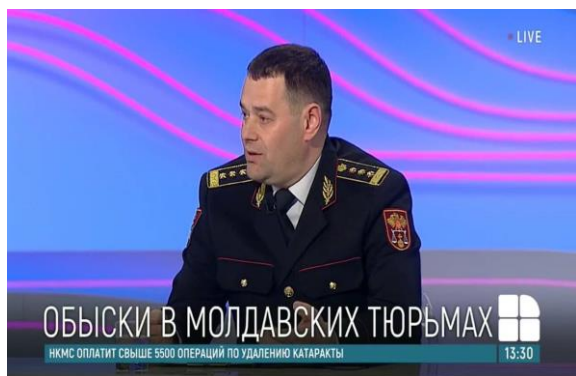
De asemenea de către direcția de resort, au fost înregistrate și examinate **6 informații privind acțiuni de tortură, tratament inuman sau degradant** comparativ 12 cazuri examinate în perioada analogică a anului precedent, fapt ce reprezintă o descreștere cu 50%.

16. Promovarea imaginii sistemului administrației penitenciare

Cu referire la desfășurarea măsurilor organizaționale privind promovarea și menținerea imaginii obiective a sistemului administrației penitenciare și sensibilizarea opiniei publice privind realizările ANP, au fost înregistrate **785 de apariții în presa scrisă și electronică** (2018-1429) indicator în descreștere cu 45%.

Pe subiecte precum modernizarea sistemului administrației penitenciare, programele de resocializare a deținuților sau evaluarea portretului psihologic a unor deținuți, conducerea și angajații sistemului administrației penitenciare au fost invitați la **7 emisiuni televizate** (2018-19) indicator în descreștere cu 63%, după cum urmează:

Emisiunea “День за Днём с Людмилой Мунтян” realizată de Publika TV

Emisiunea „Impact” realizată de Canal 3

Emisiunea „Obiectiv Comun” TVR Moldova „Instruirea profesională a deținuților”

„Matinalii” la TVR Moldova „Noi profesii pentru tinerii deținuți”

Pe pagina web a ANP www.anp.gov.md au fost postate **234 de știri sau comunicate de presă** (2018-304) indicator în descreștere cu 23%, comunicate de precizare și dezmințire (pentru asigurarea transparenței instituției), precum și știri cu caracter extern.

La compartimentul „Transparența” a fost plasată informația relevantă în rubrica Rapoarte de bilanț trimestriale/anuale. La fel, a fost actualizată și Declarația de răspundere managerială.

În ceea ce privește asigurarea respectării transparenței în procesul decizional în cadrul autorităților publice centrale și locale, pe pagina web oficială a ANP, au fost plasate **24 invitații** de participare la licitații publice și documentația standard pentru realizarea achizițiilor publice de bunuri și servicii, compartimentul „Consiliul consultativ” a fost actualizat cu **3 hotărâri**.